

# ECHO TYGODNIA

Cena \$1

**Solidarności żyje!**

PRZYPOMNIMY O TYM MIESZKANCOM TORONTO  
BIORĄC UDZIAŁ W

## KAWALKADZIE SAMOCHODOWEJ 13 MARCA

ZBIÓRKA SAMOCHODÓW GODZ 11 15  
PRZED BUDYNKIEM TORONTO STAR PRZY ULICY QUEENS QUAY

WYJAZD PUNKTUALNIE O GODZ 12 00  
TRASA PRZEJAZDU

YONGE — BLOOR — RONCESVALLES — QUEENSWAY — ROYAL YORK —  
LAKESHORE

DEMONSTRACJA PRZED KONSULATEM PRL OKOŁO GODZINY 14 00

Mieszkańców ok. It. R. Incesvalles  
prosimy o poparcie kawalkady

POLISH-CANADIAN ACTION  
GROUP

FEDERACJA POLEK  
KOMITET CENTRALNY  
WETERANÓW

TORONTOSKI KOMITET  
POPARCIA SOLIDARNOŚCI  
ZWIĄZEK NARODOWY POLSKI  
TORONTO

## ROŚNIE SPOŁECZEŃSTWO PODZIEMNE

General Jaruzelski ostatnio z trudnością panuje nad nerwami. Na naradzie aktywu partyjnego okręgu warszawskiego 26 lutego uderzył w ton historyczny w związku z bojkotem reżimu prowadzonym przez środowiska intelektualne i artystyczne. Bojkot nadal trwa i choć tu i ówdzie trafiają się kolaboranci, jest ich zbyt mało by przestali być wyjątkiem potwierdzającym regułę. General zagroził, że jeśli bojkotujący państwową telewizję i inne propagandowe imprezy reżimu będą trwali w uporze, to ich wyśle na Wybrzeże do pracy przymusowej.

### Opór artystów i uczonych

Postawa aktorów spotyka się z wielkim uznaniem i poparciem społecznym. Solidarność Uniwersytetu Warszawskiego napisała do członków Związku Artystów Scen Polskich: "Ludzie nauki i nauczy-

ciele młodzieży akademickiej znają społeczną wartość prawdy i sami protestując, zawsze będą solidarni z protestem środowisk, które nie godzą się z zakłamaniami, z propagandą służącą terrorowi, z cenzurą". Solidarność UW cytuje Norwida: "Nie trzeba klaniać się Okolicznościom, a Prawdom kazać by za drzwiami stały" i zwraca się do aktorów: "Jakże pięknie i dobitnie podjęliście tę myśl w Waszych odważnych działaniach. Brakowało nam Was w naszych domach, ale Wasza długa nieobecność w radiu i telewizji, Wasza bezkompromisowa postawa, staje się tym potężniejszą Obecnością w świadomości społeczeństwa. Stanem nienormalnym byłoby skojarzenie szlachetnej sztuki słowa z potokiem szczucia, fałszerstw i uzasadniania represji. Dziękujemy Wam za to, że ocalacie polskie słowo od upokorzenia. Wyrażamy Wam nasz podziw, popieramy protest i deklarujemy pomoc".

### Prasa podziemna

Postępowanie aktorów i szerokie poparcie, z którym się spotykają jest tylko jednym z wielu przejawów oporu wobec reżimu. Wiadomości docierające do nas różnymi kanałami z Kraju w ostatnich tygodniach pozwalają sądzić, że krystalizuje się, krzepnie i rośnie społeczeństwo podziemne, z własną organizacją, własnymi lokalnymi, a nawet centralnymi ośrodkami decyzyjnymi, z własnymi instytucjami opieki społecznej, oświaty, kultury, z niezależną od reżimu prasą, cieszącą się istotnym poparciem Kościoła.

Prasa podziemna ukazuje się regularnie i nie wskazuje na to, by próby represji mogły doprowadzić do jej likwidacji. W ostatnich tylko tygodniach dotarły do nas materiały publikowane w następujących podziemnych pismach:

Serwis Informacyjny RKM Małopolska, "Informator" Regionu Środkowo-Wschodniego, Tygodnik Wojenny, "Wiadomości" Regionu Mazowsze, KOS (Komitety Oporu Społecznego), Solidarność - pismo regionu Gdańsk, Obserwator Wielkopolski, Informacja "Solidarność" Regionu Mazowsze, Tygodnik Mazowsze, Z dnia na dzień, Wola oraz Hutnik.

### Opór robotniczy

Trwa opór wśród robotników i przybiera zorganizowane, trwałe formy, nawet w wielkich, zmilitaryzowanych i ściśle kontrolowanych przez Służbę Bezpieczeństwa zakładach przemysłowych. Jedną z form zorganizowanego oporu jest pomoc, nie tylko zresztą finansowa, dla robotników, działaczy Solidarności i innych represjonowanych przez władze, wyrzucanych z pracy i pozbawianych źródeł utrzymania.

W wielu miejscowościach działają Komitety Oporu Społecznego, o których pisaliśmy w jednym z ostatnich numerów Echa Tygodnia. Robotnicy masowo bojkotują

## Jaruzelski przestępca kryminalny w świetle prawa PRL

Postępki Jaruzelskiego nie tylko stanowią pogwałcenie konstytucji PRL, ale są też przestępstwami kryminalnymi w świetle kodeksu kryminalnego PRL, stwierdziła na łamach torontońskiego dziennika *Star* Ewa Teresa Eliaz Brantley, b. doradca Solidarności do spraw prawa międzynarodowego, a obecnie wykładowca na Tufts University w Stanach Zjednoczonych.

Kodeks kryminalny przewiduje karę od pięciu lat więzienia do kary śmierci dla osób, które podejmują próbę pozbawienia PRL niepodległości lub obalenia siłą ustroju. Tego właśnie przestępstwa dopuścił się Jaruzelski wraz ze współnikami wprowadzając w Polsce stan wojenny.

Niepodległość kodeks karny definiuje jako zdolność rządu do działania w imię interesów państwa określonych przez konstytucję, bez nacisku czynników zewnętrznych. Ograniczenie niepodległości jest ograniczeniem zdolności rządu do działań zmierzających do politycznych, społecznych lub gospodarczych celów, które wyznacza konstytucja. A na tym właśnie, według ustawodawcy, polega obalenie ustroju.

Pojęcie przemocy obejmuje nie tylko użycie siły zbrojnej, lecz także presję wytrącającą z równowagi organy państwa i państwowej administracji. Należy tu też paraliżowanie władzy sejmu i ustroju konstytucyjnego przy pomocy siły







# Kryzys gospodarki ZSRR

Franciszek Karpiński



**W** Sowieciech zapanował kryzys gospodarczy. Stalinowska polityka centralnego planowania i gigantycznych inwestycji w przemyśle ciężkim opartym na stali, realizowana za cenę wyciskania ile się tylko da z konsumenta miejskiego i z rolnika, doprowadziła gospodarkę ZSRR do ślepego zaułka. Politykę tę Sowietci tradycyjnie uzasadniali świetlaną przyszłością, która miała wynikać nieuchronnie z wyrzeczeń dnia dzisiejszego. Wyrzeczenia dnia dzisiejszego trwają już prawie 70 lat, lecz świetlana przyszłość nigdy się nie zmaterializowała.

Jeszcze Chruszczow miał pewne podstawy, by się chętnie, że do roku 1970 lub 1980 Sowiety dościgną i przegonią Stany Zjednoczone. Dziś Andropow urządza łapanki na robotników, którzy zamiast przy obrabiarkach - stoją w kolejkach przed sklepami, a obywatele i działacze gospodarczy przestali się pocieszać, że choć dziś jest źle - jutro będzie lepiej. Za Breżniewa zaczęto mówić "Dziś jest źle. Ale dawniej było lepiej, choć niestety w przyszłości będzie pewnie jeszcze gorzej".

W czasie 18-letnich rządów Breżniewa doszło do sytuacji kryzysowej. Oto najważniejsze objawy sklerozy systemu.

• Przez cztery kolejne lata zbory piodów rolnych były niższe od zaplanowanych o 30 procent. Przed rewolucją Rosja była często największym eksporterem zboża na świecie. W 1981 ZSRR był największym na świecie importerem. Breżniew musiał kupić za granicą 43 miliony ton. Sprawdzał też milion ton mięsa - ok. 5 kilogramów na głowę, niemal dwa razy tyle, co w 1980 r. Sam Breżniew przyznał, że nie tylko zła pogoda była przyczyną. Inwestycje w rolnictwie spaliły na panewce, nie dały kolchoznikom dostatecznych bodźców do zwiększenia wyśisku. W roku 1981

ZSRR wydał blisko 8 miliardów dolarów na import żywności, zaciągając za granicą dług w wysokości 5 miliardów dolarów. Tymczasem w samych Sowieciech ośrodki przemysłu spożywczego są odległe przeciętnie o 300-500 kilometrów od gospodarstw, gdzie się płody rolne produkuje. 25% sowieckich gospodarstw rolnych nie ma nawet dróg o utwardzonej nawierzchni łączących je ze światem zewnętrznym. Nic dziwnego, że nawet te mizerne zbory, które udaje się wyduścisć z kolchozników w 25% niszczej, gnijąc na polach.

• Breżniew objął gospodarkę wolną od długu zagranicznego. Andropow otrzymał w spadku 20 miliardów dolarów długu. Nadal musi importować żywność. W sumie oznacza to, że będzie miał mniej na zakup zachodniej technologii, o którą zresztą i tak coraz trudniej. Spłoszony sowieckimi zbrojeniami, Zachód wreszcie zaczął poważnie traktować sprawę przecieków najnowszej technologii do ZSRR.

• Produkcja przemysłowa w niektórych dziedzinach spadła, wzrost wydajności pozostał daleko w tyle za wskaźnikami sprzed 20 lat. Chruszczow narzekał, że gospodarka sowiecka potrafi produkować tylko stal, wymyślał działaczom gospodarczym od pożeraczy stali. Za Breżniewa nawet i z produkcją stali zaczęło być krucho. Nie udaje się wytworzyć dostatecznej ilości narzędzi i samochodów.

• Zahamowany został rozwój gospodarczy kraju. Do roku 1990 gospodarka będzie rosła przeciętnie o 1 do 2,5%, 2,5% to niezły wskaźnik dla dojrzałej, uprzemysłowanej gospodarki. Dla Sowieców - to pierwszy w porewolucyjnej historii okres przewlekłej stagnacji.

• Sowiecka siła robocza cierpi na brak motywacji do pracy. Uczciwie zarobione ruble dają tak mało, że nie warto się męczyć. Przeciętny pracownik interesuje się głównie stanem w kolejkach, transakcjami czarnorynkowymi, fuchami, a nierzadko po prostu okradaniem państwa - pracodawcy. Błędne koło się zamyka i niska wydajność powoduje, że w następnym okresie towarów i usług będzie jeszcze mniej i jeszcze mniej będzie się opłacało pracować za ruble, które mało co dają.

• Brak siły roboczej tylko częściowo wynika z tego, że gospodarka sowiecka opiera się na przestarzałych, pracochłonnych procesach technologicznych. Coraz ostrzej daje o sobie znać czynnik demograficzny - spadek przyrostu naturalnego. Jedno możliwe rozwiązanie - to lokowanie przemysłu poza Rosją - w republikach azjatyckich, gdzie przyrost naturalny jest wysoki. Pościągnęłoby to jednak za sobą niebezpieczeństwo wzmocnienia narodowościowych i religijnych (islam) tendencji odródkowych, zagrażających sowieckiemu imperium.

• Dychawiczne tempo produkcji grozi dalszym zwolnieniem. Produkcja zależy od inwestycji. Wydatki na import żywności i kolosalny budżet wojskowy to tylko dwa z szeregu czynników ograniczających tę część dochodu narodowego, którą można przeznaczyć na inwestycje.

• System sowiecki okazał się niezdolny do dotrzymania kroku światowej rewolucji technicznej. Ostatnio Sowietci z triumfem ogłosili swym poddanym, że "uczni radzieccy" wynaleźli zegarek z tarczą cyfrową ("digital watch", jak od lat już można w Kanadzie kupić za kilkanaście dolarów). Nie udało się Sowietom opanować masowej produkcji komputerów i doprowadzić do masowego ich zastosowania.

Nawet gdyby zdobyli dostateczną ilość komputerów, komputeryzacja stałaby pod znakiem zapytania - nowoczesne techniki komputerowe wymagają idealnie funkcjonującej łączności, a w ZSRR do dziś problemem jest uzyskanie międzymiastowego połączenia telefonicznego.

• U podstaw pogłębiającego się technicznego zastojów i zacofania sowieckiej gospodarki są wypaczenia strukturalne wynikające ze stalinowskiej strategii rozwoju gospodarczego, nastawionej na ilość, lecz nie na jakość i posługującej się systemem biurokratyczno-nakazowym, który nie jest w stanie wyrzucić z pracownika twórczych innowacji. Postęp techniczny hamowany jest też przez instytucję "nomenklatury", dający stanowiska i możliwość podejmowania decyzji biurokratom dyspozycyjnym wobec partii, a nie najlepszym fachowcom.

Sowiecki system gospodarczy cierpi więc na postępującą sklerozę. Jedyne jego niezachwiane sukcesem było stworzenie potężnych sił zbrojnych, w coraz większym stopniu zagrażających Zachodowi. Było to główne "osiągnięcie" Breżniewa. Jednak, w rezultacie 18 lat breżniewowskich, błędne koło gospodarki sowieckiej coraz bardziej się zaciera. By dotrzymać kroku wysiłkom obronnym przebudowanego nareszcie Zachodu, Sowietci muszą coraz więcej topić w zbrojeniach. Jednocześnie, by powstrzymać falę społecznego niezadowolenia, muszą inwestować w produkcję na rynek. Obecny system nie jest jednak w stanie utrzymać rosnących zbrojeń przy jednoczesnym inwestowaniu w przemysł i zaspakajaniu choćby w pewnym zadowalającym stopniu potrzeb i oczekiwań konsumenta. Kłódra jest za krótka.

Wyjściem byłaby reforma gospodarcza, wzwalająca ni-

ejatywę na wszystkich szczeblach gospodarki. Ale to stworzyłoby problem polityczny o dalekosieżnych i trudnych do przewidzenia skutkach!

O nic innego przecież nie chodziło polskiej Solidarności. Cofnięcie sowieckiej sklerozy wymagałoby decentralizacji, rozluźnienia biurokratycznej kontroli, przywrócenia - w jakimś stopniu - gospodarki rynkowej, ograniczenia władzy partyjnych biurokratów. A to mogłoby rozpetać siły podminowujące cały system - nie poddające się kontroli siły gospodarcze, społeczne i polityczne. "Kto jedzie na tygrysie, ten boi się zsiąć", mówi przysłowie. Andropow i jego ekipa już wkrótce się przekonają, skąd się to wzięło.

Andropow sprawia wrażenie człowieka orientującego się w zasadniczych problemach sowieckiej gospodarki. Ale sposób, w jaki się zabiera do ich rozwiązywania, może budzić wątpliwości. Po pierwsze, zgodnie z sowiecką tradycją, wiele o nich mówi. Ale same egzorcyzmy nie wystarczą. Po drugie, jako stary kagebista, zaczął przykrecać śrubę. Na robotników urządza łapanki, dyrektorów i ministrów straszny kopniemcem na niższy szczebel elity. Możliwe, że posługuje się kijem, bo nie ma skąd brać marchewki.

Bardzo jednak wątpliwe, czy uda się zbudować nowoczesną technologię i gospodarkę przy pomocy na wpół niewolniczej siły roboczej motywowanej strachem przed policją.

A jeśli okaże się to niemożliwe? Wtedy uwiad starczy sklerotycznego systemu będzie się musiał skończyć zmierzchem sowieckiego imperium.

Nie można wykluczyć, że kiedyś władcy imperium zdecydują się na radykalną reformę. Ale wtedy imperium mogłoby zacząć pękać w szwach w jeszcze szybszym tempie.



## LISTA SKAZANYCH

- 150/KUROWSKA Halina, 37-700 Przemyśl, ul Wieniawskiego 8/19, lat 20, pracownica WSS "Społem", mężatka/mąż Mariusz również skazany, skazana na 1,5 roku pozbawienia wolności z zawieszaniem na 2 lata za przechowywanie ulotek
- 151/KUROWSKI Mariusz/mąż Haliny/, wiek 21 lat, drukarz, pracownik etatowy Zarządu Regionu skazany na 1,5 roku pozbawienia wolności z zawieszaniem na 2 lata za udział w strajku
- 152/KUTRYN Maria, Zofiampol 63, gmina Biłgoraj, rolniczka, skazana na 1 rok pozbawienia wolności z zawieszaniem na 3 lata i 20 tys zł grzywny
- 153/KUZIAM Jerzy, 38-500 Sanok, ul Bolesława Chrobrego 28, pracownik Zakładów "Stomil" w Sanoku, skazany na 2 lata pozbawienia wolności za kontynuowanie działalności związkowej
- 154/MAJERSKI Stanisław, 38-455 Krosno, Głowienka 276, pracownik "Naftometu" w Krosnie, skazany na 5,5 roku pozbawienia wolności i 3 lata pozbawienia praw publicznych za wykonywanie i kolportaż ulotek o treści "antypanstwowej i antypartyjnej"
- 155/MICHAŁKIEWICZ Krzysztof, 20-137 Lublin, ul Koryznowej Marii 26/189, wiek 29 lat, inż rolnik, działacz "Solidarności Wiejskiej" zony, ojciec 2 letniego dziecka, skazany na 2,5 roku pozbawienia wolności za kontynuowanie działalności związkowej
- 156/NAKONIECZNY Grzegorz, 24-100 Puławy, ul Czartoryskich 4, student, skazany na 2 lata pozbawienia wolności z zawieszaniem na 3 lata za kolportaż ulotek
- 157/NIERADKO Mieczysław, 37-450 Stalowa Wola, ul Poniatowskiego 21/71, pracownik kopalni siarki w Tarnobrzegu, zony, ojciec trojga dzieci, przewodniczący Komisji Zakładowej, skazany na 1,5 roku pozbawienia wolności/wyrok w maju 1982/
- 158/OBERC Adam, 38-440 Iwonicz Zdroj, ul Wschodnia 6, pracownik Fabryki Amortyzatorów "Polmo" w Krosnie skazany na 2 lata pozbawienia wolności za kontynuowanie działalności związkowej
- 159/OCHWAŁA Stanisław, 38-220 Dębowiec, Zarzeczce, działacz "Solidarności Wiejskiej", skazany przez Sąd Wojskowy za posiadanie broni palnej na 3,5 roku pozbawienia wolności i 2 lata pozbawienia praw publicznych
- 160/PAWLUŚ Adam, 38-200 Jasło, ul W Pola 10/58, prawnik, radca prawny w WSS "Społem" w Jasle, zony, ojciec trojga dzieci, skazany przez Sąd Wojskowy na 3 lata pozbawienia wolności i 2 lata pozbawienia praw publicznych za sporządzenie w dniu 13 12, 1981 ulotki protestacyjnej przeciwko stanowi wojennemu
- 161/PIETRUSZEWSKI Stanisław, 21-040 Swidnik, ul Kopernika 16/34, pracownik W S K Swidnik, skazany na 3 lata pozbawienia wolności za udział w strajku
- 162/PUDLINSKI Marek, 37-700 Przemyśl, ul Pstrowskiego 34/10, skazany na 1,5 roku pozbawienia wolności za kontynuowanie działalności związkowej
- 163/ROŻEK Janusz, 21-020 Milejow, Kolonia Gorne, wiek 60 lat, działacz Niezależnego Ruchu Chłopskiego, od 1978 Komitetu Samoobrony Chłopskiej, a następnie "Solidarności Wiejskiej", zony, dzieci dorosłe, internowany od 13 12 1981, skazany 7 06 1982 za wyrzucenie przez okno w obozie w Darłowku kartki z wierszem na 3 lata pozbawienia wolności, ostatnio odbywał karę we więzieniu we Włodawie
- 164/SANIEWSKI Jerzy, 20-113 Lublin, ul W Pola 5/6a, pracownik Zakładów Azotowych w Puławach, skazany 22 01 1982 w Lublinie na 3 lata pozbawienia wolności i 2 lat pozbawienia praw publicznych za organizowanie strajku
- 165/SAWA Cecylia Marzena, 20-440 Lublin, ul Klukowskiego 16, redaktorka gazety związkowej "Miesiące", aresztowana 17 03 1982, skazana na 1,5 roku pozbawienia wolności z zawieszaniem za kolportaż ulotek
- 166/SMYK Sławomir, Lublin, ul Paganiniego 15/15, fotoreporter, pracownik etatowy Zarządu Regionu Środkowoschodniego, skazany na 2,5 roku pozbawienia wolności za kontynuowanie działalności związkowej
- 167/STAWIARSKI Leszek, 33-388 Gądkowice, Studzino 32 rolnik, działacz "Solidarności Wiejskiej", skazany na /?/ lat pozbawienia wolności, karę odbywa we więzieniu w Hrubieszowie
- 168/TOMMERA Anna, Lublin, ul Weteranów 17/3, psychiatra, zatrudniona w Z O Z Lublin, skazana na 6 miesięcy pozbawienia wolności za publiczne wyrażanie potępienia wprowadzenia stanu wojennego
- 169/WASILEWSKI Jan Krzysztof, 20-358 Lublin, ul Kossaka 48, redaktor biuletynu informacyjnego "Solidarności", zony, dwoje dzieci, aresztowany 9 01 1982, skazany na karę pozbawienia wolności z zawieszaniem/wymiar kary nieznanym/
- 170/WASZCZUK ?, 38-700 Ustrzyki Dolne, ul Pionerska 5/10 zony, ojciec kilkorga dzieci, skazany za kontynuowanie działalności związkowej na karę pozbawienia wolności -bezwzględna/dokładny wymiar kary nieznanym/, przebywa w Zakładzie Karnym w Uhercach
- 171/WIELGOSZ Bronisław, 38-300 Gorlice, ul Chopina 19/18, wiek 63 lata, inżynier zatrudniony w Przedsiębiorstwie Budowy Maszyn Wiertniczych i Gorniczych w Gliniku k Gorlic, przewodniczący Komisji Zakładowej, zony, aresztowany 16 01 1982, skazany na 4 lata pozbawienia wolności i 3 lata pozbawienia praw publicznych za organizowanie strajku w dniu 14 12 1981

## Rośnie społeczeństwo podziemne

dokończenie ze str 1

nowe, reżimowe związki zawodowe i w wielu zakładach pracy wywierają silną presję na kolaborantów, którzy je organizują i tych melicznych, którzy wstępują, na ogół znęcani korzyściami materialnymi, jak talony na buty czy odzież lub obietnicami przydziału mieszkania

### Ruch spontaniczny

Jednym z przykładów tworzonych spontanicznie ugrupowań, które włączają się do ruchu oporu jest "Wola" Oto list tej grupy do Tymczasowej Komisji Koordynacyjnej Solidarności

Nic i nikt nie może cofnąć polskiego społeczeństwa z drogi na której znalazło się po Sierpniu żadna siła ani żaden autorytet nie mogą pozbawić społeczeństwa woli współkształtowania własnego losu i losu państwa polskiego nie można pozbawić społeczeństwa godności zawierając w jego imieniu sprzeczne ze społecznym interesem układy Dlatego "WOLA" powtórnie deklaruje

1 będziemy prowadzili działalność wydawniczą i organizacyjną do chwili aż stanie się możliwe normalne, demokratyczne funkcjonowanie społeczeństwa i jego organizacji

2 będziemy wspomagali TKK we wszystkich pracach zbliżających nas do tej chwili

3 będziemy sprzeciwiali się wszelkim krokom zmierzającym do ubezwłasnowolnienia społeczeństwa bez względu na to, kto takie działania podejmie

4 będziemy współpracowali w tej działalności z tymi wszystkimi którymi nie pogodził się z brutalną siłą i mając na celu osiągnięcie przez społeczeństwo i państwo polskie ustroju demokratycznego przyczyniając się do realizowania tego projektu

Uważając że naczelnym zadaniem dnia dzisiejszego jest organizowanie polskiego społeczeństwa na nowych, dostosowanych do warunków zasadach "WOLA" postanawia patronować powstającym KLUBOM WSPÓŁPRACY SPOŁECZNEJ "WOLA" W Klubach prowadzone będą prace nad

warunkami zasadami i sposobami pokojowych przekształceń życia społeczeństwa i państwa polskiego samokształceniem i upowszechnianiem myśli niezależnej samoorganizowaniem się poszczególnych grup i środowisk społecznych ("WOLA" nr 38)

### Polacy zwierają szereg

Władza wszelkimi siłami zmierza do ponownej stalinizacji Polski, do przywrócenia stanu poprzedzającego wybuch poznański w 1956 roku Obok represji i terroru główną cechą charakterystyczną społeczeństwa było wtedy jego daleko posunięte zatamowanie, rozbicie więzi społecznych i zastąpienie ich formami organizacji i kontaktów ludzkich ściśle kontrolowanymi przez władze Doszło do tego, że niejednokrotnie nawet w kręgu rodzinnym najbliżsi nie ufali sobie, lękali się denuncjacji w Urzędzie Bezpie-

## TYDZIEŃ W POLSCE

### NOWY POKAZ SIŁY

W niedzielę 27 lutego w kościele św Stanisława Kostki w Warszawie parę tysięcy wiernych uczestniczyło w mszy św w intencji Solidarności i jej zamordowanych i uwięzionych działaczy Władze urządziły przed kościołem pokaz siły którego stolica nie widziała od grudnia, od czasu "zawieszenia" stanu wojennego Repertuar był normalny - ZOMO w hełmach z przyłbicami, uzbrojone w tarcze i długie pałki, wspierane przez armatkę wodną Demonstrujących wiernych nie atakowano, lecz sześć osób zostało aresztowanych Zebranych masowo legitymowano Następnego dnia prasa reżimowa doniosła o aresztowaniu pod kościołem pięciu osób

### ARESZTOWANI I OSKARŻENI

Reżimowe radio warszawskie doniosło 28 lutego, że dziewięciu aresztowanych działaczy podziemia Solidarności zostało formalnie oskarżonych o naruszanie przepisów stanu wojennego w ub roku Podano też, że pięciu innych działaczy podziemia zostało aresztowanych

Działaczom przeciw którym wniesiono akt oskarżenia zarzuca się, że "inspirowali i organizowali" uliczne demonstracje w Warszawie w 1982 r, rozpowszechniali nielegalne wydawnictwa zawierające "fałszywe informacje o społeczno-politycznej sytuacji w kraju" i podejmowali inne działania, w tym działania "noszące znamiona aktów terrorystycznych"

Radio Warszawa podało też, że trwa śledztwo w sprawie 12 innych działaczy podziemia





### księgowy (BOOKKEEPER) POLECA SVOJE USŁUGI

Prowadzenie księzek rachunkowych (Bookkeeping) dla  
- SKLEPÓW - HURTOWNI  
- RESTAURACJI - DROBNYCH USŁUG

Pracujemy szybko i dokładnie  
MAREK BULICKI Tel 248-6332

HENRY CARTAGE and MOVING  
Właściciel HENRYK PODSIEDLIK  
Wszelkie przewozy towaru i przeprowadzki  
Usługi ubezpieczone  
Tel 278-4480

### "ALOHA" MOTEL

HIGHWAY 7 na wschód HIGHWAY 27  
NOWOCZESNE POKOJE  
Z KOLOROWĄ TELEWIZJĄ  
POLSKA OBSŁUGA—CENY PRZYSTĘPNE  
MANAGER STAN KRASNY  
TEL 851 0871



### UWAGA POSZUKUJĄCY PRACY!

Dynamicznie rozwijająca się firma produkująca między innymi rewelacyjny zestaw ziołowy do redukcji nadwagi (zatwierdzony przez Min Zdrowia) poszukuje organizatorów sieci sprzedaży i sprzedawców w różnych miastach Kanady

Wspaniałe warunki finansowe  
na cały lub na pół etatu Preferowane małżeństwa  
Doświadczenie nie wymagane prowadzimy szkolenia

Szczególnych informacji udzieli  
Zygmunt WARDZINSKI, 130 MISSION RD S E  
CALGARY, ALBERTA, T2G - 3Y9

### ZAPRASZAMY NA WIECZÓR KLASYCZNEJ I WSPÓŁCZESNEJ POEZJI POLSKIEJ

Impreza odbędzie się 6 marca o godz 17 00  
w sali Credit Union, ul Roncesvalles

Grupa Inicjatyw Kulturalnych

Torontoński Komitet  
Poparcia Solidarności

## Nowe sowieckie oszustwo

Niet prawdy w Prawdzie  
a izwiesti w Izwiestiach \*

Moskiewska *Prawda* 22 lutego opublikowała "list od Amerykanina" z West Hartford w stanie Connecticut, próbując w ten sposób odgrzać propozycję spotkania na szczycie między Andropowem a Reaganem

Autor listu 82-letni Joseph Dubitsky, emerytowany aptekarz, oświadczył, że to co wydrukowała *Prawda* przypisując mu autorstwo jest "kompletnym zniekształceniem od A do Z" *Prawda* podała, że Dubitsky napisał do Andropowa "Czy nie sądzi pan, że spotkanie między panem a naszym prezydentem byłoby rozsądnym krokiem?" W wywiadzie telefonicznym z New York Times'em J Dubitsky stwierdził, że nigdy czegoś takiego nie proponował *Prawda* przypisała mu dalsze stwierdzenie "W pańskim pierwszym przemówieniu wspominał pan, że chciałby pan odnowienia detente i przywrócenia dobrych stosunków między naszymi krajami Domagamy się tego, zyjmy w pokoju"

J Dubitsky powiedział dziennikarzowi N Y Times'a, że pisał do Andropowa w imie-

niu 44-letniej rosyjskiej emigrantki Adeli Czuprowskiej, prosząc o wypuszczenie z ZSRR jej męża, inżyniera, by mógł się on połączyć z żoną i córką w Stanach Zjednoczonych Powiedział, że pamięta iż w liście do Andropowa użył określenia "O ile wiem pan też ma rodzinę Jakby się pan czuł panie Andropow, mając rodzinę rozbitą na kawałki? Jesli pan dotychczas nie wiedział, teraz pan wie i widzi pan, co może zrobic, jako człowiek i jako ojciec" List miał zostac wysłany ok dwa miesiące temu

*Prawda* cytowała kilkanaście listów od Amerykanów Amerykańskim telefonistom nie udało się odnalezc szesciu spośród rzekomych autorów listów, nie udało się też odszukać kościoła w Phoenix, który, jak twierdzi *Prawda*, też pisał do Andropowa

W jednym przypadku list był, jak się wydaje, autentyczny Napisal go Niles E Stansfield, ranczer z Yumy w Colorado, chwalać "pokojową" inicjatywę Andropowa

Część "listów" dotyczyła utrzymania pokoju, część gratulowała Andropowowi propozycji rozbrojeniowych

\*  
Włoska policja aresztowała 24 lutego drugiego w ciągu 10 dni obywatela sowieckiego, pod zarzutem szpiegostwa 38-letni Wiktor Konajew jest wicedyrektorem handlowym sowiecko-włoskiej firmy Nafta-Italia Oskarżono go o szpiegostwo wojskowe jako współnika poprzednio aresztowanego Wiktora Pronina urzędnika Aeroflotu i Włocha Azeglio Negrino Negrino miał w chwili aresztowania teczkę z ważnymi materiałami strategicznymi, jak stwierdziła policja Pronin, wicedyrektor handlowy Aeroflotu we Włoszech jest pierwszym obywatelem sowieckim aresztowanym pod zarzutem szpiegostwa

\*

Na Ukrainie władze zaczęły kampanie przeciw nieostrożnym kierowcom Na 14 lat więzienia został skazany kierowca autobusu winny spowodowania wypadku, w którym kilka osób poniosło śmierć Jechał z nadmierną szybkością Inny kierowca, który poranił przechodniów jadąc po pijanemu, został skazany na 5 lat więzienia i dożywotnią utratę prawa jazdy.

### ODMAWIAM PACIERZ

Wy nieszczęśliwi w mundurach  
Obrońców prawa ludu w niewoli  
Wy oczy różgi gazem chłostacie  
Po twarzach braci

Odmawiam pacierz za waszą  
Nicosę za waszą dołę  
Za nędzę waszą i ofiar waszych  
Którą płacimy

Wy w swojej schludnej wściekłości  
Bicia z czerwonej woli  
Wy w gazy pałki buty okute  
W noże bogaci

Odmawiam pacierz za waszą  
Małość która mnie boli  
Za dzieci wasze i ofiar waszych  
Okryte płaczem

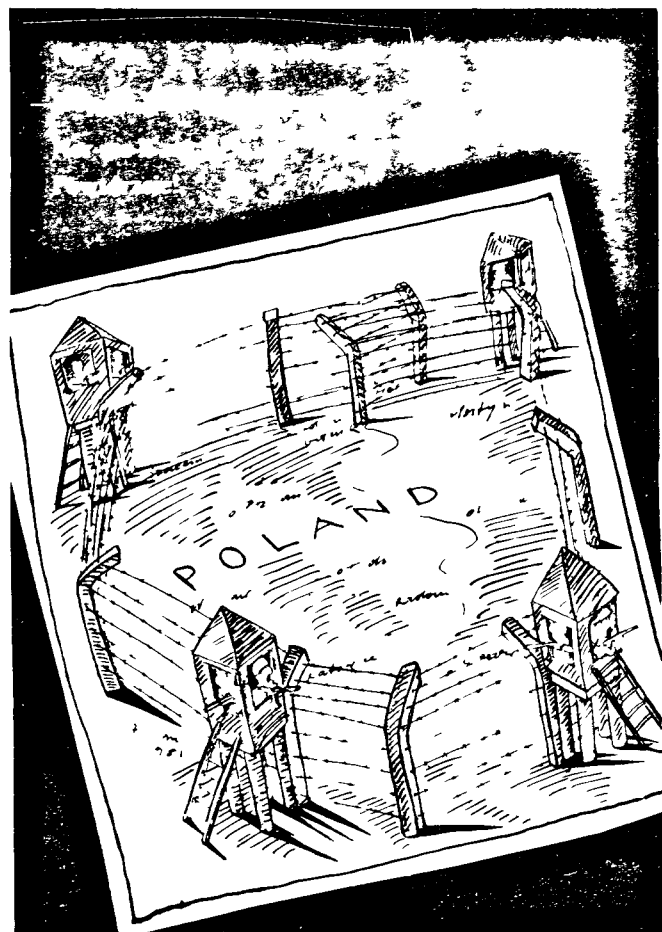
EDWARD KUCIAK

### Dziennikarze - Dziennikarzom

Ponizej zamieszczamy apel Komitetu Pomocy Polskim Dziennikarzom publikowany w prasie kanadyjskiej

Autorzy apelu, znani i popularni dziennikarze pragną niesć pomoc materialną kolegom po fachu w Polsce, którzy poświęcili karierę i dobrobyt rodzin dla ocalenia zawodowych pryncypiów

30 dolarowa, zwalnająca od podatku donacja umożliwia wysłanie paczki żywnościowej dla bezrobotnych z wyboru



## THE RIGHT TO WRITE/THE NEED TO LIVE

A year ago Poland enjoyed a level of press and media freedom unprecedented in its post war history

But since the imposition of martial law in December 1981 hundreds of professionals in radio television and the press have been fired and blacklisted Still others have been imprisoned or interned The Polish Journalists Association has been dissolved

Some journalists have continued working in Poland's mass media But many have not brave men and women have chosen to sacrifice their careers their livelihoods and the well being of their spouses and children

rather than sacrifice their principles

On their behalf the Polish Journalists Aid Committee is making this humanitarian appeal in Canada

Your tax deductible contribution of \$30 or more will enable us to send at least one package of food aid to a journalist or family on our list Each package sent individually in the name of a contributor will lend material and moral support to these courageous men and women of the Polish media

They need our help They deserve our support

THE POLISH  
JOURNALISTS  
AID COMMITTEE

June Callwood  
John Fraser  
Robert Fulford

Elizabeth Gray  
Richard Gwyn  
Peter Gzowski

Peter Kent  
Mark Lukasewicz  
Jan Tennant

Peter Trueman  
Anthony Westell  
Norman Webster

Enclose this card with your contribution and send it to  
The Polish Journalists' Aid Committee, 30 Wellington St E, Suite 605, Toronto, Ont M5E 1S3

Name (optional)  
Address  
Signature

Please send a package in my name to a Polish journalist  
(contribution of \$30 or more)  
 Send a package but do not use my name  
 Please send a receipt for tax purposes





# INCOME TAX

## PYTANIA I ODPOWIEDZI

**p Z K z St Catherines**  
**zapytuje**

W ubiegłym roku zatrudniona byłam w trzech przedsiębiorstwach, gdzie potrącono mi składki na Canada Pension Plan Z pobieżnych moich obliczeń wynika, że potrącono mi więcej niż maksimum przewidziane ustawą Czy istnieje możliwość odzyskania nadpłaconych składek, względnie czy celowe jest pozostawienie nadpłaconych pieniędzy, aby zwiększyć wysokość emerytury

### ODPOWIEDZ

Nadpłaty z tytułu Canada Pension Plan podlegają zwrotowi, ponieważ wypłaty emerytur obliczane są na podstawie zarobków, a więc nadwyżki składek nie mają żadnego wpływu na wysokość emerytury

**p Adan C z Toronto**

Jestem wdzięczny za tyle ciekawych i pożytecznych informacji o Income Tax Ciągłe jeszcze pewne rzeczy są dla mnie niejasne Nie wiem na przykład, jak oblicza się "net income" dla żony

**ODPOWIEDZ** Dziękujemy za miłe słowa Niezmiernie trudno jest w ramach naszych artykułów wyjaśnić wszystkie tajniki Income Tax W większości wypadków "net income" oblicza się w następujący sposób od ogólnej sumy wszystkich zarobków odejmuje się 3% "employment expenses deduction", składki na Canada Pension Plan, składki na Unemployment Insurance, na R R S P, składki na związki zawodowe oraz opłaty szkolne

"Student" Czy należy zachowywać rachunki na zakup podręczników uniwersyteckich?

**ODPOWIEDZ** Niestety wydatki na zakup książek nie mogą być brane pod uwagę przy potrąceniach Jednak jako student ma Pan prawo do potrącen z tytułu opłat uniwersyteckich (tuition fees), jak również "educational deduction" w wysokości \$ 50 00 miesięcznie

popierany przez Rząd w postaci ulg podatkowych Sumy wpłacane na ten fundusz nie podlegają opodatkowaniu, jak również nie podlegają opodatkowaniu odsetki od tych sum Podatek płaci się dopiero przy likwidacji planu Następuje to z reguły wówczas, kiedy po osiągnięciu wieku emerytalnego dochody podatnika są niższe, a więc niższa jest też stopa podatkowa Na fundusz R R S P można wpłacać maksimum 20% "earned income", z tym że roczna wpłata nie może wynosić więcej niż \$ 5 000,00, a w przypadku jeżeli podatnik partycypuje w "Registered Pension Plan", lub w "Deferred Profit Sharing Plan", tylko \$ 3 500,00 W ramach obowiązujących limitów wpłat można dokonywać na konto drugiego współmałżonka, o ile prowadzi to do oszczędności podatkowych

W pewnych przypadkach wpłaty na R R S P nie podlegają ograniczeniom Bez ograniczeń przelewać można sumy otrzymane z tytułu np "Old Age Security Pension", "Canada Pension Plan" i innych emerytur, a także sumy otrzymane przy rozwiązaniu stosunku pracy, lub sumy z funduszu R R S P po śmierci jednego z małżonków

Wpłaty na R R S P dokonywać można przez cały rok podatkowy, a także przez pierwszych 60 dni następnego roku Dokonywanie wpłat w ciągu następnego roku jest bardziej wskazane, ponieważ w razie nadpłaty można potrącenia wykorzystać w następnym roku

Małżeństwa mają dodatkową możliwość zmniejszenia podatku przez R R S P o ile zarobki jednego z małżonków przewyższają zarobki drugiego, wpłaty na R R S P może dokonać na konto mniej zarabiającego małżonka o zarobkach wyższych

**ANNA DUBISKI**  
pracownik firmy



**Co to jest R R S P ?**

R R S P czyli Registered Retirement Pension Plan jest to rodzaj planu emerytalnego

Zgodnie z przepisami po osiągnięciu 71 lat, konto R R S P należy zlikwidować Sumy narosłe na tym koncie można albo podjąć jednorazowo, albo zakupić za nie tzw "annuities", to znaczy emeryturę gwarantowaną do pewnego wieku lub dożywotnio

**Registered Home Ownership Savings Plan (R H O S P)**

Wszyscy ci, którzy nie posiadają własnego domu lub mieszkania (condominium) mają możliwość skorzystania z jeszcze jednej ulgi podatkowej Wpłaty na konto R H O S P do wysokości \$ 1 000 00 rocznie są zwolnione od podatku Ulgi z tytułu R H O S P nie przysługują jednak osobom poniżej 18 lat, a także tym, których małżonkowie są już właścicielami domów lub mieszkań Maksymalna suma wpłat na R H O S P nie może przekraczać \$ 10 000,00, a okres posiadania konta - 20 lat Jeżeli w roku zlikwidowania konta dokonano kupna domu, cała suma, włączając odsetki zwolniona jest od podatku Jeżeli kupno domu nastąpi do 4 lat po zlikwidowaniu konta, podatek zapłacony w roku likwidacji konta, ulega zwrotowi

Ciąg dalszy za tydzień

# Listy

Szanowna Redakcjo!

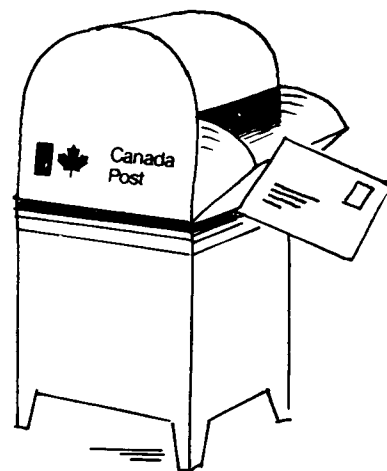
Na początku mego listu chciałem uznać Wasze pismo za najlepsze w Kanadzie Tak, to jest oczywiste, oby tylko nie zaszyły "jakies" zmiany w czasie późniejszym Informacje są podawane bardzo dokładnie, a tak ogólnie to czuję się żywość tego pisma Jestem przekonany, że "Echo Tygodnia" odbija się prawdziwym echem wśród Polaków Jeżeli tylko mam okazję to czytam "E T" od dechy do dechy Jak wielu, mnie również interesuje sytuacja w Polsce Uważam, że nigdy informacji nie jest za wiele W tym celu postanowiłem zwrócić się do Was z gorącą prośbą Mianowicie posiadam ok 30 numerów miesięcznika "Sprzeciw" wydawanego w Szwecji, oczywiście po polsku Są to numery z ostatnich kilku miesięcy, bardzo dobrze są przedstawione wydarzenia w Polsce Na pewno znajdą się chętni, aby ten miesięcznik nabyć za darmo, przesyłając tylko znaczek lub na opłatę pocztową Będę pełen wdzięczności jeżeli Państwo ogłosicie to w jakis sposób na łamach "E T" Miesięcznik "Sprzeciw" jest wydawany najbliższej kraju

Z poważaniem  
Adam Sobczyk

od Redakcji  
Prosimy p Adama o nadesłanie adresu

Redakcja Echa Tygodnia

Z wielką radością i nadzieją przeczytałem art pt "ZAKŁADNICY", który ukazał się w Echu Tygodnia Nr 20 z dnia 17 02 83 Odtóż jestem jednym z marynarzy który opuścił statek w Panamie dzisiaj zamieszkuję w Toronto dzięki pomocy Kongresu Polonii Kanadyjskiej Rozmawiałem z żoną przez telefon i od niej dowiedziałem się że władze poprzez biuro paszportowe odmówiły żonie i dziecku paszportu Jest to dla nas bardzo bolesny cios! Oświadczono jej ponadto że zobaczenie i polączenie się z mężem ma sobie wybić na długo z głowy podkreśliłem wyraz wybić - bo czuję że ten wyraz jest już nawyktem władzy ludzi bez serca i sumienia Dzisiaj po przeczytaniu tego artykułu jestem podbudowany i wdzięczny redaktorowi T Kowalskiemu że ten tak wielki i ważny problem poruszył takich jak ja w chwili obecnej jest wielu ale wierzę że są sposoby i metody którymi można pomóc ludziom cierpiącym Liczę że akcja którą redaktor sugeruje ma wielkie szanse dlatego pragnę dołączyć swój głos poparcia redaktorowi i wierzę w dobry rezultat tej pomocy  
Stefan Przybylski



## SAVE-O-WAY

### POLSKI DOM WYSYŁKOWY

### "OSZCZĘDNA DROGA"

**337 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont.**

**M6R 2M8 Tel. (416) 532-3794**

Godziny otwarcia: poniedziałek, wtorek i środa 10-7,  
czwartek i piątek 10-9, sobota 9-5

**747 Barton Str. East HAMILTON**

**OFERUJE POLONII W CAŁEJ KANADZIE**

**NAJNIZSZE CENY W AMERYCE PŁN.**

NA PACZKI PAKOWANE PRZEZ NADAWCÓW, A WYSYŁANE DO POLSKI  
ZA POSREDNICTWEM SAVE-O WAY

# 99c

za kg

# \$2.97

za kg

Cena paczek morskich bez dodatkowych opłat  
Termin 7-8 tygodni Waga nieograniczona  
Ceny na paczki morskie obowiązują tylko przy

Cena paczek lotniczych  
Termin 2-3 tygodnie Waga nieograniczona  
Dopłata lotniskowa \$4 50 od paczki

337 Roncesvalles Ave

## EATON'S

Don Mills  
447 3331  
wew 206

For year-round service  
District Office  
2388 Eglinton Ave East  
Scarborough Ontario  
M1K 2P3

## H&R BLOCK

THE INCOME TAX PEOPLE

Fachowo wypełnia  
zeznania podatkowe

Oplaty od \$ 10 00 wzwyż

Zapewniamy klientom  
załatwianie spornych spraw z  
Urzędem Podatkowym  
bez dodatkowych opłat przez  
cały rok

MÓWIMY PO POLSKU

## Jak skutecznie szukać pracy

### w Kanadzie i USA?

#### INTERVIEW

3 Trzeba mieć ze sobą "Social Insurance Number", czyli numer ubezpieczenia społecznego (mała plastikowa kartka z numerem i nazwiskiem)

4 Na *interview* należy przyjść samemu, nie przyprowadzać z sobą nikogo

5 Komicznie trzeba przyjść punktualnie, nie spóźniając się ani o minutę

6 Trzeba być dobrze ubranym, czysto i starannie. Kobiety powinny unikać przesadnego makijazu i zbyt efektownej biżuterii. Mężczyźni nie powinni być ubrani sportowo

7 Nawet jeśli się jest zmęczonym lub nie czuje się zbyt dobrze, należy siedzieć prosto i sprawiać wrażenie osoby żywotnej. Nie garbic się, nie pokładać się na fotelu, unikać objawów zdenerwowania

8 Absolutnie nie powinno się palić ani żuć gumy

9 Na wszystkie pytania należy odpowiadać otwarcie, rzeczowo i krótko. Nie należy się przechwalać, trzeba jednak być pewnym siebie

10 Jeśli zwrócić się do nas, byśmy wypełnili kwestionariusze lub testy, róbmy to chętnie i tak sprawnie, jak nas tylko na to stać

11 Zapytani o doświadczenie, powinniśmy w pełni podkreślić jego wartość dla pracodawcy, przede wszystkim w odniesieniu do konkretnej pracy, o którą się staramy. O swym doświadczeniu zawodowym i o wszystkim, co kwalifikuje nas do pracy, o którą się staramy, powinniśmy mówić z pewnością siebie

12 Nie wdajemy się w spory z osobą, która przeprowadza z nami *interview*

13 Nie krytykujemy innych - byłych pracodawców i współpracowników. Nie usprawiedliwiamy swego braku doświadczenia

14 Nie poruszamy podczas *interview* swych osobistych spraw domowych i finansowych. Pracodawca interesuje się tylko tym, czy jesteśmy zdolni do wykonania dla niego określonej pracy i jak się z niej będziemy wywiązywać. Nasze osobiste kłopoty go nie interesują

15 Bądźmy grzeczni, uprzejmi, okazmy szacunek osobie przeprowadzającej wywiad (Bez przesady! Trzeba pamiętać o różnicach między światem anglosaskim a innymi kulturami, np. kulturami Wschodniej Europy. Są różne sposoby okazywania szacunku, Anglosasi są na ogół bardziej powściągliwi, mniej wylewni)

16 Pod żadnym pozorem nie należy się zachowywać arogancko

ciąg dalszy za tydzień  
w Echu Tygodnia

# PRAWO ITY



Mecenas January

## SĄDY

### Wezwanie do sądu.

Każda sprawa sądowa zaczyna się od papierka, który musi zostać doręczony oskarżonemu. Może to być mandat za nielegalne parkowanie samochodu (*parking ticket*), zazwyczaj w kolorze żółtym, albo niebieski pozew sądowy wręczony na miejscu przez policjanta, albo pozew sądowy doręczony przez pocztą. W prowincji Ontario od kwietnia 1980 r. obowiązuje nowe prawo o wykroczeniach przeciw przepisom prowincjonalnym - *Provincial Offences Act*. Możliwe, że pozostałe prowincje pójdą w ślady Ontario. Prawo to stanowi, że jeśli oskarżony (określany w Ontario jako *the defendant*), który chce oświadczyć przed sądem, że się do winy nie przyznaje i chce wyznaczenia terminu rozprawy, musi złożyć otrzymany pozew z zaznaczeniem *not guilty* - "niewinny" - w terminie do 15 dni od otrzymania pozwu. We wszystkich pozostałych prowincjach oskarżony może zignorować pozwy doręczane przez pocztę i czekać, aż pozew zostanie mu doręczony osobiście. Obierając tę taktykę, należy jednak być ostrożnym, bo sąd przyjmie, że pozew został doręczony, jeśli wysłano go pocztą osobie wyglądającej na więcej niż 16 lat na adres wymieniony w prawie jazdy okazanym przez tę osobę.

W sumie, niezależnie od tego czy się mieszka w Ontario czy w innej prowincji, jest rzeczą niesłychanie ważną by dokładnie przestudiować wezwanie, które się otrzymało w związku z oskarżeniem. Jest to szczególnie ważne w prowincji Ontario, bo oskarżony ryzykuje wyrok skazujący wydany podczas jego nieobecności, jeśli nie podejmie żadnych kroków w czasie 15 dni od doręczenia mu wezwania.

### Uzyskanie terminu rozprawy.

Jeśli oskarżony, w odpowiedzi na pozew, stawi się w sądzie w dniu wyznaczonym, nie powinien oczekiwać, że tego samego dnia odbędzie się rozprawa. Policja nie wie z góry, czy oskarżony przyzna się do winy czy nie, a więc nie ma jeszcze tego dnia swoich świadków w

sądzie. Oczywiście, oskarżony może się tego dnia przyznać w sądzie do winy. Jeśli jednak do winy się nie przyznaje i chce się bronić, musi być przygotowany na to, że dopiero tego dnia zostanie wyznaczony termin rozprawy.

Trzeba wiedzieć, że w przypadku większości wykroczeń przeciw przepisom prowincjonalnym (*provincial offences*), takich jak przepisy drogowe (*Highway Traffic Act*) oskarżony może wysłać do sądu inną osobę, która załatwi mu termin rozprawy. Nie jest to jednak możliwe w przypadkach oskarżenia na podstawie przepisów kodeksu kryminalnego (*Criminal Code*). W tych przypadkach oskarżony z zasady musi się stawić w sądzie osobiście, nawet tylko po to, by uzyskać termin rozprawy.

Można sobie zaoszczędzić wiele niepotrzebnie straconego czasu, wiele niepokojów i wydatków, jeśli przed terminem wyznaczonym w pozwie sądowym, po prostu zatelefonuje się do sądu, lub, co bardziej wskazane, pójdzie się do sądu osobiście by się przekonać, czy wyznaczony w pozwie termin ma być dniem rozprawy czy tylko dniem, w którym sąd termin rozprawy dopiero wyznaczy.

### Przed rozpra-

**wą.** Na miejscu wypadku zdobyliśmy nazwiska świadków i ich numery telefonów. Zrobiliśmy zdjęcia skrzyżowania na którym doszło do wypadku i zdjęcia uszkodzonych samochodów. Narysowaliśmy też szkic miejsca wypadku, nanosząc na nim punkt, w którym doszło do zderzenia (*POI - point of impact*) i zmierzone krokami odległości określające pozycję naszego samochodu przed skrzyżowaniem w chwili gdy znalazł się tam drugi pojazd. W dniach następujących po wypadku skontaktowaliśmy się telefonicznie ze świadkami, zdobyli ich adresy i uzyskaliśmy od nich kompletne oświadczenia na temat tego jak, ich zdaniem doszło do wypadku. Trzeba podkreślić, że nie mamy obowiązku powoływać do sądu świadka, którego zeznania są dla nas szkodliwe. Należy to do obowiązków prokuratora (*Crown Attorney*). Takiemu świadkowi po prostu dziękujemy uprzejmie, a następnie



przygotowujemy się do wezwania tych świadków, których zeznania w sądzie będą dla nas korzystne.

Wysłałiśmy do sądu przyjaciela, który uzyskał wyznaczenie terminu rozprawy za miesiąc. Teraz nadeszła wreszcie pora, byśmy się odpowiednio przygotowali do rozprawy.

Głównym naszym zadaniem na tym etapie jest zorganizowanie materiału dowodowego. Do tego niezbędne jest odpowiedzenie sobie na dwa zasadnicze pytania:

● Co będę musiał udowodnić, aby uzyskać umorzenie sprawy?

● W jaki sposób przedstawię odpowiedni materiał dowodowy przed sądem, by wygrać sprawę?

Najlepiej przedstawić to na przykładzie. Założmy, że jesteśmy oskarżeni o niedbałe prowadzenie pojazdu (*careless driving*), na podstawie przepisów drogowych (*Highway Traffic Act*) w naszej prowincji. W Ontario odpowiednia sekcja brzmi jak następuje:

"Kto na drodze publicznej prowadzi pojazd mechaniczny bez należytej staranności i uwagi lub bez rozsądnie pojętej troski o innych użytkowników drogi, jest winny wykroczenia" (*Every one who drives a motor vehicle on a highway without due care and attention or without reasonable consideration for other persons using the highway is guilty of an offence*).

Dokładne przestudiowanie tej sekcji wskazuje, co musi udowodnić prokurator, by na jej podstawie uzyskać wyrok skazujący:

1 **Tozsamość** - musi wykazać, że to my właśnie byliśmy osobą, której dotyczył wypadek.

2 **Czas i miejsce** - że wykroczenie zostało popełnione w czasie i miejscu wskazanym w pozwie sądowym.

3 **Kierowca** - że to my właśnie byliśmy osobą prowadzącą samochód.

4 **Że prowadziliśmy samochód bez należytej staranności i uwagi lub bez rozsądnie pojętej troski o innych użytkowników drogi publicznej.**

5 **Że prowadziliśmy pojazd na drodze publicznej (*highway*), a nie na przykład na parkingu przed ośrodkiem handlowym.**

ciąg dalszy za tydzień

# OPOWIADANIE

## Legendy kanadyjskie

\* *Legenda* - opowiadanie, w którym historia wiąże się z tradycją, opartą prawie w całości na rzeczywistości faktów. Często legenda jest nieswiadomym wytworem wyobraźni

W Kanadzie, a głównie w Quebecu, stare legendy pochodzą z czasów osiedlania się

pierwszych przybyszów w Nowej Francji. W tych czysto kanadyjskich legendach można doszukać się pierwiastków zabobonności, a także naturalnej wesołości i dobroduszości prostych wiejskich ludzi, które to przetrwały do naszych czasów w tych pięknych opowiadaniach

## Rosa Latulippe

Wielkie poruszenie panowało w wiosce Saint-Michel w ostatni wieczór karnawału - Tłusty Wtorek. Stoły w domach uginały się pod wszelkiego rodzaju jadłem, młodzi szykowali się wieczorem na tańce, natomiast punktualnie o północy miał zacząć się smutny okres Postu.

Za oknami padał puszysty śnieg, a wiatr uderzał gwałtownie drzew w szyby, kiedy Rosa Latulippe rzuciła ostatnie spojrzenia do lustra. Nagle otworzyły się drzwi i do domu wszedł narzeczony dziewczyny - Gabriel.

- Szybko, kochanie! Nie możemy stracić ani minuty! Rosa nie kazała się długo prosić. Z niecierpliwością poleceń rodziców, a następnie ochoczo wsiadła do powozu. Po kilkunastu minutach jazdy w oddali zamigotały światła domu Laframboise, skąd dochodziła skoczna muzyka. Już za moment Rosa wchodziła z Gabrielem do dużej sali, gdzie tańczono, śpiewano i weselono się ostatnimi chwilami karnawału. Filipowi - staremu wiejskiemu skrzypkowi nie dawano ani chwili wytchnienia i tylko od czasu do czasu udawało mu

się wytrzeć spocone czoło dużą kraciastą chustką. Rosa i Gabriel szybko dołączyli się do bawiących i tańcząc bez wytchnienia, rzucali na siebie od czasu do czasu czułe spojrzenia. Dziewczyna była ładna i zalotna, co wywoływało niekiedy w sercu Gabriela uczucie zazdrości. Ale szybko opanowywał się i dalej szalał razem z innymi. Nagle, godzinę przed północą, rozległo się głośnie łomotanie do drzwi i do izby wszedł wysoki, młody mężczyzna. Niebatalym ruchem rzucił z siebie czarne palto i zwrócił się do gościa.

- Pozwólcie i mnie zabawić się w Wami. Wybaczcie jednak, że nie zdejmę swojej futrzanej czapki, ale cierpię na reumatyzm i nie chcę się zaziębić. Goście byli trochę zaskoczeni zachowaniem się przybysza, ale po kilku minutach z jeszcze większym zapałem i ochotą powrócili do przerwanych tańców.

Nieznajomy bawił się wspaniale i wkrótce okrzyknięto go "Królem balu". Wszystkie dziewczęta ubiegały się o taniec z tym wyśmienitym tancerzem, ale on szczególnie upodobał sobie Rosę. Prosił ją, co chwila, na środek sali, a ona szła za nim posłusznie, jak

w transie. Nawet tańcząc z innymi chłopcami, nie mogła spuścić oczu z tajemniczego gościa. Niezadowolony Gabriel nie mógł już ukryć swej zazdrości, a jego palające nienawistą oczy śledziły każdy ruch nieznajomego.

Dochodziła północ. Jeszcze tylko pół godziny tej szaleńczej zabawy i nastanie długi i smutny Post.

Nagle rozległ się krzyk Rosy.

- Moja ręka! Zrobił mi pan krzywdę! Popatrzcie, krew mi leci!

- To nic - odparł czule nieznajomy - Musiałś skaleczyć się moimi złotymi spinkami przy rękawach koszuli. Naprawdę nic się nie stało. Tańczmy dalej i nie myśl już o tym więcej.

Gabriel nie mógł już tego wytrzymać. Wyszedł wściekły, głośno trzaskając drzwiami. Przed domem w śniegu stał wielki czarny koń nieznajomego. Ale cóż to? Pod każdym kopytem stopiony śnieg zamieniał się w cienkie strumyczki wody, które leniwie spływały do rowu.

W tym samym czasie na plebanii ksiądz odprawiał ostatnie modły. Od kilku godzin prosił Boga o opiekę nad parafianami, na których czyhał Szatan w ten zapustny wieczór.

Nagle podniósł się i krzyknął do służącego.

- Piotrze! Przyszykuj mi natychmiast konia. Nie mam chwili do stracenia.

- Alez po co, księżu proboszczu? Za oknami ciemna noc, sypie śnieg i nic nie widać!

- Szybko, Piotrze! Szybko! Czuję jakieś niebezpieczeństwo! Zawiez mnie natychmiast do domu Victora Laframboise.

A u Victora tańczono do utraty tchu. Nikomu nie wolno było odpocząć ani przez chwilę. Rosa tańczyła ciągle z nieznajomym i wydawało się, że zapomniała o całym świecie. Niestety wskazówki zegara nieubłaganie zbliżały się do godziny dwunastej. Nagle, minutę przed północą, drzwi otworzyły się i do izby wpadł zdyszalny Proboszcz, a za nim

Piotr z Gabrielem. Zatrzymał się przed nieznajomym i wymachując mu przed oczyma krzyżem różańca krzyknął:

- Stój Szatanie! Ta dziewczyna należy do mnie i żądam, żebys mi ją oddał!

- Nie - odparł spokojnie nieznajomy - Ona należy do mnie i oto dowód: czyż nie przypieczętowała tego paktu własną krwią?

W tym momencie zegar zaczął wybijać północ. Przy dwunastym uderzeniu rozległ się brzęk rozbijanego szkła, a w pokoju unosił się zapach zgaszonych świec. Nieznajomy zniknął równie szybko i tajemniczo, jak się pojawił. Tym razem Szatan był pokonany.

Taka jest legenda o Rosie Latulippe, którą starzy opowiadają dzieciom ku przestrodze w ostatni wieczór karnawału.

"Contes francais et légendes canadiennes". The Macmillan Company of Canada Limited, Toronto, 1962

## O występie Jacka Kaczmarskiego w Buffalo

Staraniem solidarnościowej organizacji im Janka Wiśniewskiego, której na terenie Buffalo przewodniczy p. Elżbieta Cyranowa, odbył się w dniu 15 lutego w Buffalo, w sali Unii Polskiej, wieczór pieśni Jacka Kaczmarskiego. Ten młody artysta przyjechał do nas z Francji, gdzie od wybuchu wojny Jaruzelsko-polskiej zamieszkuje. Jest on zarazem poetą i kompozytorem. Układa swoje pieśni i muzykę do nich. Wszystko więc, co wykonuje jest jakby wydarte spod jego duszy czy serca, mówiąc językiem poetyckim.

Jacek ukończył studia polonistyczne na Uniwersytecie Warszawskim w 1980 roku. Już w 1976 roku debiutował ze swoją satyrą polityczną w studenckich środowiskach artystycznych. W latach 1977-80 bierze udział w ważniejszych festiwalach kabaretowych, na których zdobywa pierwsze nagrody. Ze względu na niecenzuralność polityczną treści swoich utworów, Jacek nie występuje na estradach państwowych ani stróże dogmatu wiary komunistycznej w Polsce nie dopuszczają do środków masowego przekazu. Od 1977 roku do czasów "Solidarności" daje małe koncerty dla niewielkiej publiczności w lokalach poza zasięgiem cenzury. Za czasów stosunkowej odwilży, w okresie działania "Solidarności", Kaczmarski rozwija szeroko skrzydła swojej poezji politycznej. Śpiewa na strajkach, manifestacjach i wiecach związków robotniczych. Ostrze jego satyry politycznej nie uszło uwagi ambasady sowieckiej w Polsce, która zauważyła antysowiecki wydźwięk jego utworów. Na krótko przed stanem wojennym protestował ambasador sowiecki w Warszawie przeciwko publicznie wyrażanej niemości Jacka do Rosji.

Zaprowadzenie stanu wojennego w Polsce zastało Jacka we Francji gdzie od paz-

dziernika pamiętnego roku dawał koncerty.

Buffalowski koncert Jacka trwał dwie bite godziny, z pożądaną przerwą dla widzów i dla artysty. Przez dwie godziny sypały się piosenki, które Jacek wykonywał z młodzieńczym zapałem przy własnoręcznym akompaniamencie na gitarze. Warto może zaznaczyć, że Jacek gra na gitarze z lewej strony, za to artystycznie i politycznie widząc, że stoi po prawicy.

Występ Kaczmarskiego był przekrojem uczuć społeczeństwa polskiego wobec politycznej sytuacji w Polsce. Treść pieśni mówiła za siebie. Każdą pieśń autor i wykonawca poprzedzał komentarzem, wyjaśniającym okoliczności powstania jak i polityczne znaczenie utworu. A komentował to w taki sposób, jak gdyby komentarz był już częścią pieśni. Widać było, że chciał być zrozumiałym i dobrze pojętym. Na przykład, wprowadzając widownię do piosenki pt. "Świadectwo", objaśnił nas Jacek, że powstała ona pod wpływem relacji działacza "Solidarności", który umknął do Szwecji po wypowiedzeniu wojny Polakom przez komunistów. Dowiedzieliśmy się tutaj że, w potocznym języku opozycyjnym w Polsce, Jaruzelski to "spawacz", bo nosi ciemne okulary, że "pokot", to nocleg nie we własnym mieszkaniu z powodu obawy przed aresztem, czyli ludzie śpiący pokotem na podłodze w mieszkaniu bezpiecznym, przynajmniej na daną noc. Z piosenki wyżej wymienionej dowiedziałem się, że "WRONA" orla nie pokona.

W związku z "Kołysanką", piosenką o "karnie" osieroconych dzieciach, czyli sierotach, których rodzice siedzą w obozach lub więzieniach, Jacek przytoczył zniemioną wypowiedź czterolatniego synka swojego kolegi, który po powrocie z przedszkola do domu orzekł: "już nasze pokolenie jest dla reżimu stracone".

W "Kołysance" Jacek opowiada jak to dzieci w sierocińcu ulepiły "bałwana w ciemnych okularach" i "obsusiały" go i "stanęły w parach".

Zachodzi więc pytanie, które pokolenie społeczeństwa polskiego jest z reżimem, dla którego już czterolatnie dziecko jest stracone?

Czy pokolenie Kaczmarskiego jest z "rządem", który właściwie jest agenturą sowiecką w Polsce? Treść utworów Kaczmarskiego jest jak najdobitniejszym wyrazem rozdźwięku między narodem a instrumentem władzy w Polsce. Przecież ten młody artysta mieści się całkowicie swoim życiorysem w ramach Polski Ludowej. Urodził się we własnej ojczyźnie za panowania komunistów, tam się wykształcił, na pewno chodził do przedszkola, może mu kazali płakać po zgonie Stalina, lecz mimo tego nie dał się uwieść komunistycznej obłudzie. Jakoś wiedział, że był oklamywany przez szkołę, przez prasę, przez radio i telewizję. To co się dzieje w Polsce z młodzieżą czeka na pióro miary Stefana Żeromskiego i nowe "Szyfowe prace".

Żałować się godzi, że wielki talent Kaczmarskiego nie ma możliwości rozwijać się we własnym środowisku. Jacek na pewno wolałby występować przed tysiącami widzów w Polsce, gdzie każdy by go odbierał na żywo, instynktownie. Nie wiem, jak się spisuje publika gdzie indziej, ale w Buffalo, nie mamy się czym pochwalic. Zdaje mi się, że byłem ostatnim widzem, który wszedł na salę i otrzymałem bilet numer dziewięćdziesiąty. Żnikoma to publika na tyłusieczną Polonię! Żnikomość publiczności wynagrodzono artyście oklaskami oraz proklamacją Naczelnika Powiatu Erie, Edwarda Rutkowskiego. W proklamacji tej naczelnik Rutkowski wyraził życzenie, żeby Jacek Kaczmarski mógł swobodnie śpiewać w niepodległej Polsce.

S Dąbrowski



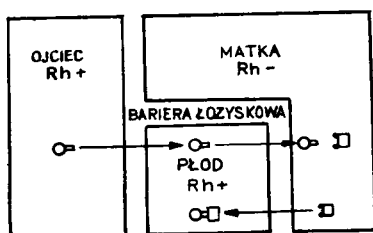
# ZDROWIE



## KONFLIKT SEROLOGICZNY

### KONFLIKT Rh

Ugrupowanie konfliktowe w grupowym układzie antygenowym Rh (matka Rh(-), ojciec Rh(+)) spotyka się o około 15% małżeństw. Jednakże następstwo konfliktu w postaci utraty ciąży bądź wystąpienia choroby hemolitycznej noworodka występuje u około 0,5% tych małżeństw. Wyjaśniając patogenezę tej choroby, posłużmy się przykładem. Matka jest Rh(-), ojciec Rh(+), a płód po ojcu dziedziczy cechę Rh(+)



- - Krwinka czerwona zawierająca czynnik Rh
- - Przeciwciała anti-Rh utworzone przez matkę
- - Reakcja antygen-przeciwciała z udziałem krwinek czerwonych płodu

Podczas życia wewnątrzmacicznego płód odżywiany jest poprzez łożysko. Tą drogą docierają do niego wszystkie niezbędne dla prawidłowego rozwoju substancje, a jednocześnie odbierane są produkty przemiany materii. Łožysko nie jest strukturą idealnie szczelną, mogą przez nie przeniknąć duże drobniny białka, jak również krwinki czerwone płodu i dostawać się do krwiobiegu matki. Obecność we krwi matki antygenów obcych erytrocytów wywołuje u niej szereg mechanizmów obronnych prowadzących w rezultacie do wytworzenia przeciwciał skierowanych przeciwko krwinkom czerwonym płodu. Niezgodność w zakresie układu grupowego A, B, O jest 5 razy rzadziej przyczyną wystąpienia choroby hemolitycznej noworodka, aniżeli to ma miejsce w przypadku konfliktu Rh.

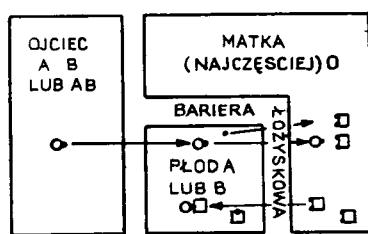
### KONFLIKT GRUPOWY

Rozpatrzmy sytuację, w której matka posiada grupę krwi "0", zaś płód dziedziczy po ojcu grupę krwi A lub B. Przeniknięcie przez łożysko krwinek czerwonych płodu do krwiobiegu matki wywołuje u niej wytworzenie samoistnych przeciwciał skierowanych przeciwko cęste grupowej krwinek płodu. Wytworzone

przez matkę przeciwciała przechodzą do krwiobiegu płodu i droga reakcji antygen-przeciwciała mogą wywołać chorobę hemolityczną noworodka. Jej przebieg jest na ogół lekki i w większości przypadków objawy cofają się samoistnie.

Oprócz przytoczonej konfiguracji konfliktowej w zakresie układu grupowego A, B, O istnieją i inne, prowadzące do tych samych następstw, ale wyraznie rzadziej. Są nimi przypadki, gdy matka posiada grupę krwi A, zaś płód grupę B lub AB oraz gdy matka posiada grupę krwi B a płód A lub AB. W zależności od stopnia uczulenia matki u noworodka rozwijając się może jedna z 3 postaci choroby hemolitycznej.

**Niedokrwistość hemolityczna**, określana jako I stopień ciężkości choroby hemolitycznej noworodków, rozwija się jako następstwo reakcji antygen-przeciwciała w odniesieniu do krwinek czerwonych płodu. W rezultacie tego ulegają one rozpadowi. Niedokrwistość może rozwijać się już podczas życia płodowego, wystąpić bezpośrednio po porodzie, bądź pojawić się w ciągu 2-8 tygodni po porodzie. Noworodek nią dotknięty ma wybitne blade powłoki skórne, a badanie morfologiczne krwi wykazuje wszystkie charakterystyczne cechy niedokrwistości z obniżeniem poziomu hemoglobiny, sięgającym niekiedy 30% wartości normy. Znaczne nasilenie hemolizy krwinek czerwonych płodu zachodzi wówczas, gdy do jego krwiobiegu wnika większa ilość przeciwciał od matki. Powoduje to powstanie **żółtaczki hemolitycznej** - określonej jako II stopień ciężkości choroby hemolitycznej noworodków. Żółtaczka może już istnieć w chwili urodzenia lub rozwinąć się w ciągu 3-4 dni po porodzie.



- - Osięzione substancje grupowe krwi (A lub B)
- - Substancje grupowe krwi (A lub B) związane z krwinką czerwoną
- - Ciężkie przeciwciała utworzone przez matkę
- - Reakcja antygen-przeciwciała w organizmie płodu

Ciąża wyzwala w organizmie kobiety szereg zmian mających na celu zapewnienie rozwijającemu się płodowi optimum warunków bytowania. Nie zawsze jednak tak się dzieje. W pewnych warunkach, zwłaszcza w zakresie kształtowania się mechanizmów odpornościowych, może dochodzić do uszkodzenia, a nawet zniszczenia rozwijającego się jaja płodowego. Przykładem tego jest konflikt serologiczny pomiędzy matką a płodem. W pewnym uproszczeniu można to przyjąć jako odpornościowy odczyn matki skierowany przeciwko krwinkom czerwonym płodu. By odczyn ten ujawnił się musi istnieć szereg czynników sprzyjających jego rozwojowi. Są nimi istnienie niezgodności antygenów krwinkowych pomiędzy matką a płodem, możliwość produkowania przez matkę przeciwciał skierowanych przeciwko obcym jej antygenom, krwinkom czerwonym płodu oraz możliwość przenikania wyprodukowanych przez matkę przeciwciał przez łożysko do krwiobiegu płodu.

★ Sformułowane powyżej warunki konfliktu serologicznego pomiędzy matką i płodem opierają się przede wszystkim na pracach Karla Landsteinerja, który w roku 1900 wprowadził podział krwi na grupy, oparty na właściwościach antygenowych krwinek czerwonych. Landsteiner zaproponował, przyjęty dzisiaj powszechnie, podział krwi na następujące grupy: A, B, O (zero) i AB. Oznacza to, że w krwinkach czerwonych grupy A obecny jest antygen A, w krwinkach czerwonych grupy B znajduje się antygen B, w krwinkach czerwonych grupy AB są obecne jednocześnie antygeny A i B, zaś w krwinkach czerwonych grupy "0" brak jest tych antygenów. Po raz pierwszy na zależność występowania ciąży konfliktowej i niezgodności antygenowej grup krwi wskazali w 1925 roku Hirszfeld i Zaborowski, zaś w 1941 r. Levine i współpracownicy udowodnili zależność występowania tzw. choroby hemolitycznej u noworodków z obecnością przeciwciał anti-Rh, przenikających od matki przez łożysko do płodu w przypadku ciąży konfliktowej.

- LIST WITH US  
over  
- 360 Homes sold  
Tel  
532 4441  
24-Hour Service



SOLD  
SOLD  
SOLD  
SOLD

FIRMA HIGH-PARK-REALTOR  
Jest Twoją dynamiczną realnościową firmą  
40-ENERGICZNYCH AGENTÓW  
wraz z Kierownictwem  
dziękuje Państwu za poparcie



HIGH-PARK - Realtor  
217 - Roncesvalles Ave  
(Naprzeciw Credit Union)

## Astra Meat Market

Właściciel E. Rembacz

Na składzie świeże mięsa - własnego wyrobu  
- wędliny oraz importowane towary spożywcze

2238 Bloor St West - Toronto  
Tel 763-1093

MY THREE SONS RESTAURANT  
153 Roncesvalles Ave  
Tel 536-6119

DANIA POLSKIE I KANADYJSKIE  
PIEROGI ZUPY DOMOWE  
W KAZDĄ SOBOTĘ - FLACZKI  
ZAPRASZAMY



## UWAGA

Polonia w Toronto i okolicy  
POLISH ALLIANCE (TORONTO)  
CREDIT UNION LTD.  
2150 BLOOR ST. W.  
(Wejście od wschodniej części budynku)  
TEL. 762-9523

Konta depozytowe	7 1/2 %	rocznie
Specjalne konta depozytowe (minimalny depozyt \$5000 oprocentowane na każdy dzień depozytu)	6 1/2 %	rocznie
3-miesięczne certyfikaty	8 1/2 %	rocznie
6-miesięczne certyfikaty	7 1/2 %	rocznie
1-letnie certyfikaty	8 %	rocznie
3-letnie certyfikaty	8 1/2 %	rocznie
RRSP i RHOSP	10 %	rocznie
Pozyczki personalne	14 1/2 %	rocznie
Hipoteki	13 %	rocznie

BEZPŁATNE PERSONALNE KONTA CZEKOWE  
CODZIENNIE od 12 do 2.30 po poł i od 7.30 do 9 wiecz.  
WTORKI tylko od 12 do 2.30 po poł oraz SOBOTY od 10 do 12.30  
Członkostwo w jakimkolwiek warunkiem

Przy dużym nasileniu żółtaczki może dojść do uszkodzenia tzw. jąder podstawy mózgu - struktur niezmiernie ważnych dla prawidłowego funkcjonowania i rozwoju organizmu. Żółtaczka jąder podstawy mózgu cechuje się wysoką śmiertelnością, a dzieci, które ją przeżyją, w dużym odsetku wykazują objawy trwałego uszkodzenia ośrodkowego układu nerwowego, objawiające się np. niedorozwojem umysłowym. Najcięższą postacią choroby hemolitycznej noworodków jest **uogólniony obrzęk płodu**. W przypadkach tych dochodzi do powstania masywnych, uogólnionych obrzęków

całego ciała płodu, którym towarzyszy znaczna niedokrwistość. Leczeniem z wyboru choroby hemolitycznej noworodków jest transfuzja wymienna. W przypadku konfliktu w zakresie czynnika Rh dziecku podaje się krew zgodną grupowo o ujemnym Rh, bowiem krwinki czerwone Rh ujemne nie są niszczone przez obecne we krwi dziecka przeciwciała. W konflikcie w zakresie układu grupowego A, B, O przetaczana jest krew, zgodnie z wyżej wymienioną ideą, przy czym wybór krwi do przetoczenia uzależniony jest od grupy krwi dziecka.  
Opr. Grazyna SŁOŃSKA

**Copernicus Meat Prod.**

79 Roncesvalles Av.

Tel 536-4054

Posiadamy świeże mięso  
wykrojone na życzenie  
Szynki, boczki balerony, kiełbasy  
na sposób polski oraz wiele innych  
wędlin i delikatesów —  
ogórki kiszane, kapustę z beczki,  
śledzie, pierogi

T.S. Pakulski

**SZUKAM  
WSPÓLNIKA**

POSZUKUJĘ WSPÓLNIKA  
DO NOWO OTWARTEJ  
FIRMY POTRZEBNA  
ZNAJOMOŚĆ PRODUKCJI  
WĘDLIN ORAZ ZBYTU

Tel 251-0930

w godz 11 przed poł do 2 po  
południu



Poszukujemy ludzi teatru  
do współpracy w nowo  
utworzonym zespole teatralnym  
Tel 767-5312

**jolanta interiors** — POLSKA FIRMA

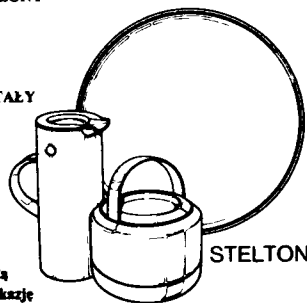
SPECJALIZUJĄCA SIĘ W ARCHITEKTURZE WNĘTRZ  
UDZIELI CI PORADY JAK URZĄDZIĆ GŁUSTOWNIE  
I WYGODNIE TWOJE MIESZKANIE LUB DOM

polecamy

- PIONOWE I POZIOME ZASŁONY
- OZDOBNE LAMPY
- DYWANY I CHODNIKI
- ZESTAWY PORCELANOWE
- SZTUCCE
- WYROBY SZKLANE I KRYSZTAŁY
- NOWOCZESNĄ BIZUTERIĘ

POSIADAMY BOGATY WYBÓR  
TOWARÓW IMPORTOWANYCH

Szeroki asortyment prezentów na każdą  
okazję



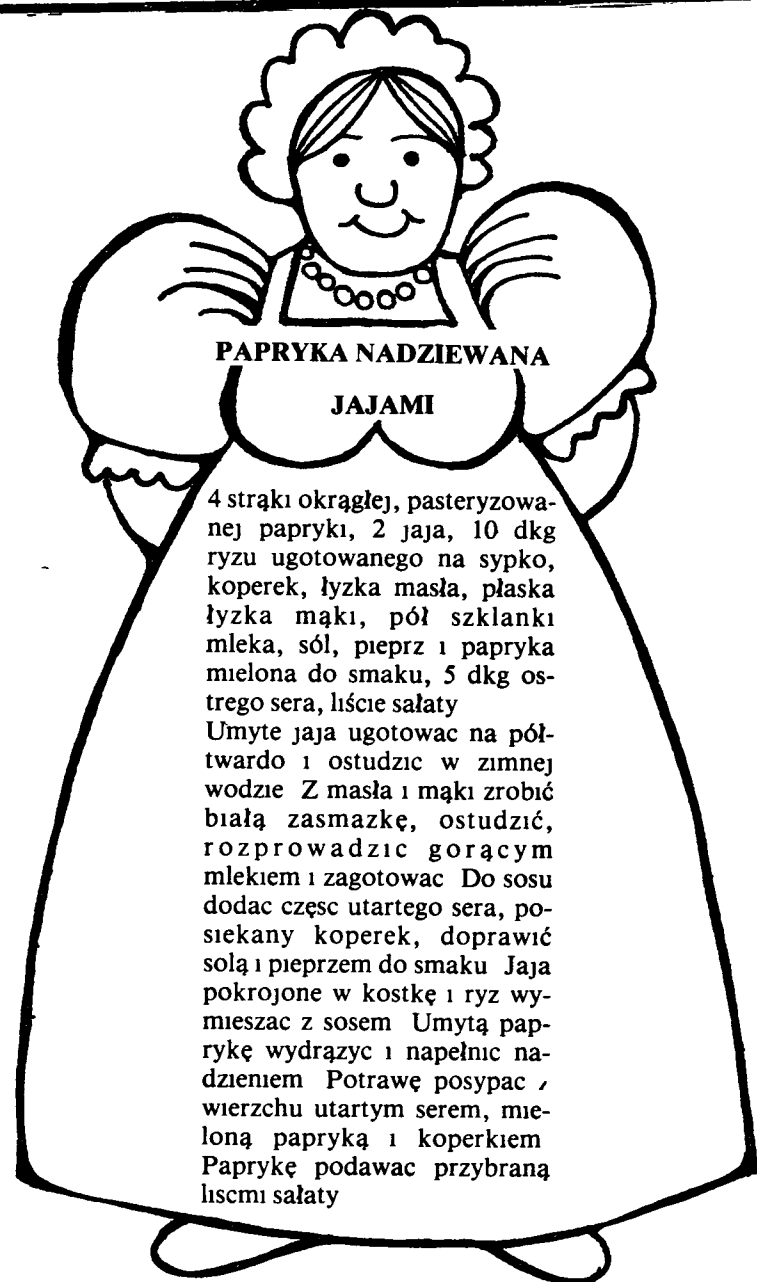
2368 Bloor Street W Toronto Ont M6S 1P5 Tel 762 9638

**POLSKA APTEKA  
ROTHBARTA**

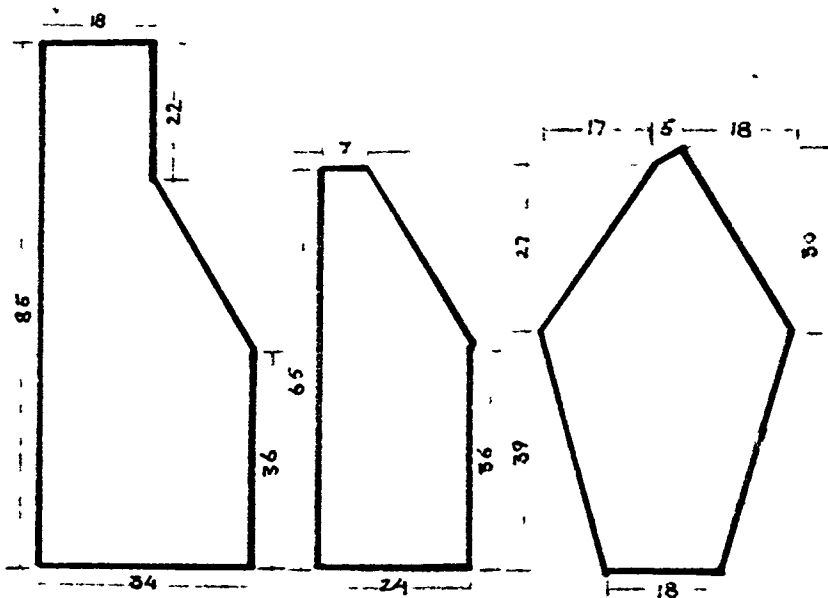
Właścicielka IRENA BUKLIS

POLECA

DUŻY ASORTYMENT LEKÓW, POSIADA OBFITY WYBÓR  
ZIOŁ LECZNICZYCH, PROWADZI WYSYŁKĘ DO POLSKI,  
(WOLNA OD CŁA), REALIZUJE WSZELKIE RECEPTY BLUE  
CROSS, GREEN SHIELD, ITP  
PONADTO POLECAMY KOSMETYKI, WYBIELACZ  
DO TWARZY, KREMY I MAŚCIE  
I KARTKI NA KAŻDĄ OKAZJĘ  
WSZYSTKICH KLIENTÓW ZAPRASZAMY DO  
NOWO OTWARTEGO LOKALU PRZY  
115 Roncesvalles Ave, Toronto Ont Tel 537 0335

**PAPRYKA NADZIEWANA  
JAJAMI**

4 strąki okrągłej, pasteryzowanej papryki, 2 jaja, 10 dkg ryżu ugotowanego na sypko, koperek, łyżka masła, płaska łyżka mąki, pół szklanki mleka, sól, pieprz i papryka mielona do smaku, 5 dkg ostrego sera, liście sałaty  
Umyte jaja ugotować na półtwardo i ostudzić w zimnej wodzie z masła i mąki zrobić białą zasmażkę, ostudzić, rozprowadzić gorącym mlekiem i zagotować. Do sosu dodać część utartego sera, posiekany koperek, doprawić solą i pieprzem do smaku. Jaja pokrojone w kostkę i ryż wymieszać z sosem. Umytą paprykę wydrążyć i napelnić nadzieniem. Potrawę posypać wierzchu utartym serem, mieloną papryką i koperkiem. Paprykę podawać przybraną liśćmi sałaty

**Sweter damski****KOMIS**

Polecamy odwiedzić nasz "KOMIS" wielobranżowy. Przyjmujemy rzeczy do sprzedaży i sprzedajemy po cenach przystępnych dla każdego. • Potrzebujesz pieniędzy na nowe ubranie lub zmienić wygląd Twojego mieszkania? "KOMIS" idzie CI z pomocą. Na pewno posiadasz nowe lub mało używane rzeczy, z którymi nie wiesz co zrobić. Przynies do "KOMISU". Masz odzież damską, męską, dziecięcą, suknie ślubne i balowe, obuwie, futra, wyroby jubilerskie, kryształy, porcelanę, dywany, firany, wartościowe obrazy, ręczne wyroby — my Ci sprzedamy.

WSTĄP DO "KOMISU" A PRZEKONASZ SIĘ

305 Roncesvalles Ave Tel 531-8872

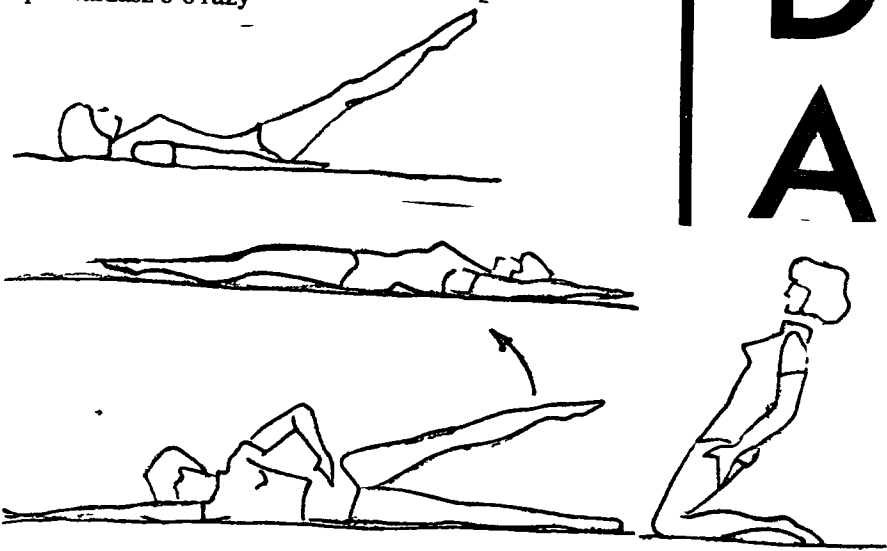
1,20 kg bardzo grubej włóczki, druty nr 8 i nr 10, ściągacz 1 oczko prawe, 1 o lewe. Tył nabrac 47 oczek na druty nr 8, przerobic ściągaczem 4 rzędy, zmienić druty na nr 10 i przerabiac prosto do 42 rzędu. W rzędzie 42 ujmowac z obydwu stron, co drugi rząd, po 1 oczku 3 razy. Następnie w każdym rzędzie po 1 oczku. Pozostałe 16 oczek zakończyć

Przód nabrac 41 oczek na druty nr 8, przerobic ściągaczem 4 rzędy, zmienić druty na nr 10 i przerabiac prosto do rzędu 42. Ujmowac w taki sam sposób jak tył. Pozostałe 16 oczek przerobic prosto (23 rzędy) i pozostawić na drucie. Rękaw na druty nr 8 nabrac 25 oczek. Przerobic 6 rzędów, zmienić druty na nr 10 i dodać co trzeci rząd po 1 oczku z

obu stron, aż na drucie będą 43 oczka. Ujmowac z obydwu stron po 1 oczku w każdym rzędzie, aż pozostanie 11 oczek. Następnie wyrabiać podkroję główki według formy. Wykonczenie tył kołnierza zeszyc, przyszyć płasko do szyi. Całość lekko przeprasować i odpowiednio zeszyc. Wykończyć szydełkiem

**DLA KOBIET****NIE TYLKO DLA KOBIET****CWICZENIA MIĘŚNI BRZUCHA**

- 1 Kładziesz się na plecach, ręce wzdłuż tułowia. Unosisz nogi proste w kolanach na wysokość ok 30 cm i dwa, trzy razy lekko uderzasz stopą o stopę, powoli opuszczasz nogi. Powtórz ćwiczenie 6-8 razy
- 2 Kładziesz się na plecach, ręce wyciągasz wzdłuż nad głowę. Teraz wykonujesz energiczny wymach ramion w przód i równocześnie szybko przechodzisz do siedzenia. Następnie wznosisz ramiona w bok i wykonujesz kilka wymachów w tył. Ćwiczenie powtarzasz kilkakrotnie
- 3 Kładziesz się na boku, dolna ręka wyprostowana, głowa ułożona na niej, druga ręka oparta na boku. Teraz wykonujesz wymachy nogą wyprostowaną w kolanie. Ćwiczenie powtarzasz 6-8 razy, po czym kładziesz się na drugi bok
- 4 Klękasz w taki sposób, aby między kolanami była przerwa a palce stóp były połączone, dłonie opierasz nieco poniżej bioder. Teraz wychylasz się w tył (ruch odbywa się tylko w stawach kolanowych). Ćwiczenie powtarzasz 6-8 razy

**U  
R  
O  
D  
A****BIAŁO—CZARNE PROPOZYCJE**

Kontrastowe zestawienia kolorów od lat utrzymują się na międzynarodowym rynku mody. W tym roku obserwujemy nawrót zainteresowania geometryczną stylistyką lat dwudziestych i op-artem wczesnych lat sześćdziesiątych. Białe-czarne paski, grochy, zestawienia białych zakrętów z czarnymi spódnicami współgrają z równie kontrastowo zaprojektowanymi akcesoriami jak klipsy, paski, torebki. Propozycje znanych francuskich i włoskich domów mody dotyczą zarówno kreacji dziennych jak i wieczorowych. Te ostatnie omówimy w następnym numerze.

**M  
O  
D  
A**

**CAŁKOWICIE ZABEZPIECZONE PRZESYŁKI PACZEK  
DO POLSKI TYLKO PRZEZ  
PROMPOL**

Wszystkie paczki dostarczane są do rąk własnych adresata, do każdej miejscowości na terenie całego kraju, lub na specjalne życzenie klienta mogą być odbierane z magazynu

**Tylko \$ 1.53 za kg za przesyłki morskie**

**U DEALERÓW \$ 1.53**

**Przesyłki lotnicze \$ 3.69 za kg; DOPLATA DO PACZEK LOTNICZYCH**  
do 1 kg—\$ 2      do 2 kg—\$ 4  
powyżej 2 kg bez dopłat

**PAMIĘTAJCIE PANSTWO—U NAS MOŻNA WYSLAĆ WSZYSTKO!**

Odbiór paczek z domu—\$ 1.50 Toronto

**INTERNATIONAL PARCEL SERVICE**

**PROMPOL**

2120 BLOOR ST W, TORONTO, ONT CANADA M6S 1M8, tel (416) 762-7253, 762-7254  
Filia 51 RONCESVALLES AVE, TORONTO, ONT M6R 2K5, tel (416) 536-8040  
Od poniedziałku do czwartku 10-19, piątek 10-21, sobota 10-16

**SCARBOROUGH**  
MAREK GOŁĘBIEWSKI  
20 Tuxedo Court 3 111  
Te 438-8202 po 5 pm

**LONDON**  
LONDON BAKERY  
CO LTD  
549 Hamilton Road  
Tel 433-5177

**HAMILTON**  
JANINE UPHOLSTERY  
DRAPERY  
1325 Main St East  
Tel. 459-4445

**GUELPH**  
HELENA KARMIŃSKA  
WITOLD RAFAŁOWSKI  
197 Elizabeth St  
Tel 821-9325

**PETERBOROUGH**  
K Pazdzior  
217 McGill  
Tel 742-8356

**BURLINGTON**  
BIG WIN CENTER  
762 Brant St  
Tel 639-7547

**JAKO JEDYNI, PRZYJMUJEMY PACZKI MORSKIE I LOTNICZE Z CAŁEJ KANADY  
PRZESYŁANE POCZTĄ DO CENTRALI NA UL. BLOOR W TORONTO  
NALEŻY DOŁĄCZYĆ MONEY ORDER LUB CZEK,**

**KAŻDY WYSYLAJĄCY OTRZYMUJE POTWIERDZENIE NADANIA PRZESYŁKI**









# STRONA BOJKA I LOJKA

## Królowa Zima

**"POLONIA REVIEW"**  
Polski Program Telewizyjny  
We środy o 8 wieczorem, w piątki o 7 30 wiecz.  
i w soboty o 11 rano na kanale 10 (Maclean-Hunter w  
dzielnicy Parkdale)  
Przynosi aktualne wiadomości z Polski i z życia Polonii  
kanadyjskiej "Polonia Review" jest niezależnym polskim  
programem niepodległościowym

**"Pani Jadwiga"**  
Polski program radiowy  
ze stacji CHWO 1250 w Oakville  
od godziny 1 do 2 w każdą sobotę  
Reklamy i ogłoszenia handlowe  
oraz wszelkie komunikaty  
przyjmuje się telefonicznie - 691-8789

**Echo Ojczyzny**  
codzienny polski program radiowy  
nadawany od godziny 11 05  
od poniedziałku do piątku włącznie  
ze stacji CHIN FM 100.7  
tel. 531-9991  
Prowadzi Karola Kęsik  
Muzyka,  
wiadomości z Polski, z Kanady i ze świata, komentarze  
Przyjmujemy reklamy i ogłoszenia handlowe  
i wszelkie komunikaty

**YANINA VOLSKI**  
ukończyła Akademię Sztuk Pięknych w Moskwie,  
gdzie się urodziła Obywatelka kanadyjska od 1977 r

Otwiera dnia 24 bm wystawę swoich prac  
oleje i rysunki  
w domu S P K 206 Beverley St Toronto

Wystawa otwarta Pon Wt Sr i Piątek od  
10 am - 4 pm, czwartki 10 am - 10 pm

**THUNDER BAY  
PACZKI DO POLSKI**

MORSKIE \$ 1 80  
LOTNICZE \$ 4 15

The Right Fit 126 N May Street  
Tel 622 - 2571



**TYLKO PRZEZ NAS**  
wyczyszczone dywany i obicia mebli  
mogą w pełni państwa zadowolić

Robimy szybko i solidnie najnowszą metodą "Steam-brush"  
Ceny konkurencyjne  
Oszacowanie bezpłatne Minimalny koszt zamówienia \$ 30

TEL 532 - 1880  
537 - 5089

**Eurolux**

ZAKŁADANIE NOWYCH INSTALACJI  
WYMIANA USZKODZONEJ  
ELEKTRYCZNE URZĄDZENIA  
PRZEMYSŁOWE I DOMOWE  
SPECJALNOŚĆ  
OŚWIETLENIE OGRODÓW  
(LANDSCAPING LIGHT)

497-8441



Z balkonu zawieszono pod  
sufitem wychylił się dyrygent  
orkiestry

— Proszę państwa, zaczyna-  
my naszym walczykiem

Tylko walczyk  
jest ognisty  
i siarczasty  
niczym mróz  
Fakt to znany,  
oczywisty,  
więc walczyka  
tańczmy już

Tańczą starsi,  
tańczy młodzież,  
a orkiestra  
gra i gra,  
biały walczyk,  
walc na lodzie,  
walc zimowy  
na trzy pas

Na wesoło  
i znów w koło,  
az do świtu  
będzie bal  
Przez noc całą,  
przez noc białą,  
wśród lodowych  
ścian i sal

W kąci sali mewa-śmiesz-  
ka szepnęła do polarnej sowy

— Biedny chłopiec Dwa,  
trzy miesiące miną i znudzi się  
naszej królowej Wtedy odeś-  
le go na służbę do wuja Polar-  
nika Zawsze tak postępuje z  
tymi zapominalskimi

— Popatrz, przyjaciółko  
mewo, jak ten chłopiec depcze  
po palcach córce północnego  
wiatru On wcale nie umie tań-  
czyć

Zrozpaczony Bolek zatrzymał  
się w środku sali

— Zapomniałem  
Zapomniałem jak tańczy się  
walczyka

— Spróbuję cię nauczyć -  
uśmiechnęła się córka północ-  
nego wiatru - To wcale nie ta-  
kie trudne

— Bardzo przepraszam, ale  
czuję się zmęczony

Królowa Zima z  
niepokojem spojrzała na  
Bolka

— Jesteś smutny, mój  
chłopcze, a jeszcze przed chwi-  
lą byłeś uśmiechnięty i zado-  
wolony Co się stało?

— Zapomniałem jak tańczy  
się walczyka

— I to cię martwi? Takie  
głupstwo

Perlisty śmiech królowej na  
chwilę rozproszył smutek  
chłopca Ale tylko na krótką  
chwilę

— Nie myślę o tańcu  
Wydaje mi się, że  
zapomniałem o czymś jeszcze  
wazniejszym Chcę to sobie  
przypomnieć i nie mogę  
Zresztą nic nie pamiętam,  
nawet co robiłem wczoraj?

— Szambelanie!  
Staruszek momentalnie  
przydreptał do tronowego  
krzesła

— Słucham, królowo  
— Powiedz mojemu młode-  
mu przyjacielowi co robił  
wczoraj?

— Wczoraj Co to było  
wczoraj - zamyślił się staru-



szek - Już wiem Lepieś  
bałwana

— Bałwanek - Oblicze  
chłopca rozpromienił uśmiech  
-Ależ tak! Bałwanek na pagór-  
ku Razem z Lolkiem Pamię-  
tam

— Zaśnij - szepnęła Kró-  
lowa Zima i białą dłoń położy-  
ła na głowie chłopca - Zaśnij i  
zapomnij! - Bolek powoli osu-  
nął się na posadzkę - Zameś-  
cie go z powrotem do gościni-  
nego pokoju i połóżcie do łóż-  
ka Nikomu nie wolno przery-  
wać mu snu  
Chłopca momentalnie wyne-  
siono z sali

ciąg dalszy nastąpi

SERDECZNIE WITAMY

ANDRZEJ SUSKA

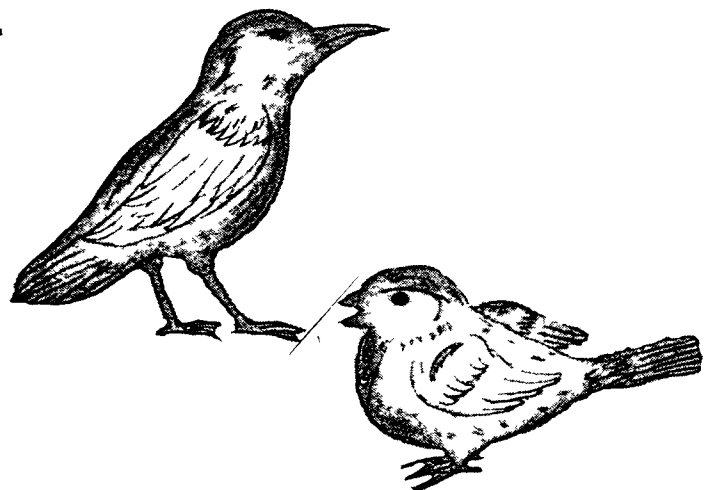
Żarcik

nową polską książkę dla dzie-  
ci napisaną przez Andrzeja  
Suskę mieszkającego, tak, tak,  
w naszym Toronto Niezwykłe  
to wydarzenie, gdyż od wielu,  
wielu lat w Kanadzie nie wyda-  
no żadnej polskiej książki dla  
dzieci Słowa uznania i podzię-  
ki należą się Autorowi i wy-  
dawnictwu (Chalka Design  
Ltd) za piękny prezent

Tytuł książki "Półtora  
miliarda serduszek" Skąd ten  
niezwykły tytuł? Autor sam to  
wyjaśnia pisząc "Półtora  
miliarda - to liczba dzieci na  
całym świecie w 1979 roku"  
Ten rok, przypominamy, na  
całym świecie był obchodzony  
jako Międzynarodowy Rok  
Dziecka

Co znajdziecie w  
książeczce? Przede wszystkim  
przeczytacie aż 86 pięknych  
wierszy Opowiadają o  
naszym mieście Toronto, o  
szkolnych perypetiach, o dzie-  
cięcich radościach i smutkach,  
o dalekiej Polsce Ale oprócz  
wierszy znajdziecie jeszcze  
niemniej piękne rysunki dzieci  
z polonijnych szkół w Kana-  
dzie

"Czy wiecie dzieci,  
Dlaczego wrona do lasu leci?"  
— Zapytała pani w klasie —  
"Tego rozwiązać nie da się!"  
— Powiedziały dzieci —  
To zaciekało Elzunę  
"Proszę pani — ja wiem!  
Bo las do niej nie przyfrunie"



Zachęcam rodziców do ku-  
pienia tej książki w prezencie  
dla swych pociech, a Was do  
jej przeczytania



## KOSZYKÓWKA



## Tragiczny wypadek koszykarzy Stali Bobrek

15 lutego w rejonie Tarnowskich Gór, uległ wypadkowi autokar wiozący koszykarzy Stali na mecz ligowy do Poznania. W katastrofie poniósł śmierć Wojciech Szarata. Pozostali zawodnicy po udzieleniu pomocy lekarskiej zostali odwiezieni do domów.

Katastrofa uniemożliwiła rozegranie spotkania Lech - Stal. Nie dojdzie w tym sezonie (ostatni mecz rundy finałowej) do spotkania tych drużyn. Po uzgodnieniach kierownictwa obu klubów PZKosz, zweryfikował mecz na korzyść gospodarzy, przyznając Lechowi 2 punkty, a Stali 1 punkt.

Tak więc mistrzem Polski został Lech, ale w scenarii której nikt nie przewidział.

Wracając do przedostatniej - czwartej kolejki spotkań trzeba nadmienić, że Poznaniacy po zwycięstwie nad Zagłębiem w Sosnowcu byli już praktycznie mistrzami Polski, trudno się bowiem było spodziewać, by przegrali ostatnie spotkanie, w dodatku u siebie, ze Stalą Bobrek Bytom.

Górnicy Wałbrzych walczyli dzielnie we Wrocławiu, odnosząc przekonujące zwycięstwo nad ongiś nie pokonalnym we własnej hali Śląskiem.

W trzecim meczu czwartej kolejki Stal Bobrek wygrała wysoko (w przysłowiowym meczu o pietruszkę) z Gwardią Wrocław, która już wcześniej zapewniła sobie trzecie miejsce.

## Wyniki spotkań Finał A (czwarta kolejka rundy finałowej)

Zagłębie Sosnowiec - Lech Poznań  
83 96 (31 52)

Śląsk Wrocław - Górnik Wałbrzych  
90 104 (40 54)

Stal Bobrek Bytom - Gwardia Wrocław  
101 71 (57 32)

\*\*\*

W piątej ostatniej kolejce spotkań odbyły się tylko dwa mecze: Gwardia - Górnik i Zagłębie - Śląsk, trzeci mecz Lech - Stal nie doszedł do skutku z wiadomych przyczyn. Ubiegłoroczny mistrz - Górnik Wałbrzych musiał się mocno napracować by minimalnie pokonać Gwardię Wrocław, natomiast w kolejnym meczu o "czapkę gruszek", Zagłębie Sosnowiec wygrało ze Śląskiem Wrocław.

W finale B też już wszystko rozstrzygnięte, Wisła Kraków zajęła pierwsze, a Legia Warszawa drugie miejsce, z ligą zaś żegnają się drużyny Polonii Warszawa i Pogoni Szczecin.

## SPORT

## Wyniki spotkań Finał A

Gwardia Wrocław - Górnik Wałbrzych  
94 98 (44 44)

Zagłębie Sosnowiec - Śląsk Wrocław  
115 87 (51 44)

## Tabela Finał A

1 Górnik	50	2662	2377
2 Lech	48	2459	2151
3 Gwardia	46	2377	2272
4 Zagłębie	45	2386	2229
5 Stal	39	2119	2196
6 Śląsk	37	2418	2590

Uwaga! W tabeli nie uwzględniono weryfikacji meczu Lech - Stal

● W następnym numerze Echa Tygodnia końcowe wyniki koszykówki kobiet

## PIŁKA NOŻNA



## Przegrana i remis olimpijskiej reprezentacji Polski na Węgrzech

Od niezbyt udanego startu zaczęli sezon polscy olimpijczycy. W swym inauguracyjnym meczu na Węgrzech biało-czerwoni przegrali z młodzieżową reprezentacją gospodarzy 1 3 (2 0). Bramki padły w 33, 44 i 89 minucie dla Węgrów oraz w 58 minucie dla Polski. Polskiej drużynie brakowało szybkości, ruchliwości, obicia z piłką i szczęścia w sytuacjach podbramkowych. Ostatnia bramka dla Węgrów padła w przedostatniej minucie gry z karnego, w okresie długotrwałego naporu polskiego zespołu. Bramkę dla Polski zdobył J. Bąk, a wyróżniającymi się piłkarzami byli Wdowczyk, Pékala, Kensy, Buda i Kubicki.

\*\*\*

Bezbramkowym rezultatem zakończyło się drugie spotkanie polskich piłkarzy na Węgrzech.

Tym razem przeciwnik był znacznie silniejszy - olimpijska reprezentacja Węgier. Polacy spisali się bardzo dobrze walcząc zaciekle o każdą piłkę. Mecz rozegrano w zimowej scenarii, na ośnieżonym i zlodowaciałym boisku. Trudno się było dopatrzeć technicznych fajerków lub finezyjnych zagrań, zawodnicy obu drużyn mieli trudności z utrzymaniem równowagi i bardziej się liczyły w tych warunkach takie cechy jak waleczność, wytrzymałość czy skoczność.

Spotkanie toczyło się przy lekkiej przewadze gospodarzy w polu, jednak dzięki uważnej grze polskiej defensywy, większość akcji Węgrów załamywała się już przed polem karnym.

W drużynie polskiej na wyróżnienie zasłużyli Wdowczyk (najlepszy piłkarz w polskim zespole), Kubicki, Szczech i Pékala.

Po rozegraniu tego spotkania polscy olimpijczycy udają się do Finlandii, gdzie będą brali udział w halowym turnieju piłkarskim.

W imprezie tej oprócz drużyny polskiej udział swój zapowiedziały olimpijskie jedenastki Finlandii, Szwecji i ZSRR.

\*\*\*

## Widzew bez sukcesów we Włoszech

Piłkarze mistrza Polski - Widzewa Łódź przebywają we Włoszech przygotowując się do pucharowego spotkania z Liverpooliem (2 marca w Łodzi). W pierwszym spotkaniu jedna z drużyn przegrała z czwartą drużyną drugiej ligi włoskiej zespołem Cremona 0 2 (0 1).

Kolejnym sparingpartnerem drużyny polskiej był zespół klasy okręgowej US Fornacci, z którym Widzew wygrał 17 1 (7 0).

Kolejnym przeciwnikiem Łodzian był zespół pierwszej ligi włoskiej - Pisa. Spotkanie zakończyło się zwycięstwem drużyny włoskiej 2 1 (0 0).

Mecz ten obserwował dyrektor techniczny Liverpoolu Tom Sanders, który poproszony o ocenę gry Widzewa odpowiedział kurtuazyjnie - Jestem pewny, że Polacy potrafią o wiele więcej. Mecz z Pisą był dla nich typowym sparingiem. Trener drużyny polskiej Władysław Żmuda, nie jest zadowolony z gry swoich podopiecznych. Do spotkania z Liverpooliem pozostało już niewiele czasu, a zespół Łodzi nie osiągnął jeszcze zadawalającej formy. Mimo sympatii dla drużyny Widzewa nie dajemy jej większych szans w spotkaniach ze znakomitym w tym sezonie Liverpooliem.

\*\*\*

W lipcu br. w Meksyku odbędą się piłkarskie mistrzostwa świata juniorów (do lat 20), w których udział wezmie też drużyna Polski.

Awans do finałów zdobyły następujące zespoły: Europa - Austria, CSRS, Holandia, Polska, Szkocja, ZSRR.

Afryka - Wybrzeże Kości Słoniowej, Nigeria.

Azja - Korea Płd, Chiny.

Ameryka Płn, centralna i strefa Morza Karaibskiego - USA, Meksyk.

Ameryka Płd - Brazylia, Urugwaj, Argentyna.

Awans z turnieju międzykontynentalnego zdobyła Australia.

\*\*\*

## 1 mistrzostwa Europy w piłce nożnej kobiet

Po wielu dyskusjach i oporach UEFA ugięła się pod naporem sugestii wielu krajów europejskich, powołała Komisję Futbolu Kobiecego i postanowiła zorganizować pierwsze oficjalne mistrzostwa Europy. Do mistrzostw zgłosiły się reprezentacje 16 krajów, które podzielono na 4 grupy.

## OGŁOSZENIA

## Cennik ogłoszeń

1 kolumna x 1 cal — 5 dolarów  
2 kolumny x 1 cal — 10 dolarów  
1 kolumna x 2 cale — 10 dolarów  
1/2 strony — 175 dolarów  
1 strona — 350 dolarów

OGŁOSZENIA O WOLNYCH MIEJSCACH PRACY  
ORAZ OSÓB POSZUKUJĄCYCH TAKOWEJ  
BEZPŁATNE

JUŻ WIOSNA  
Z BUDŹ SIĘ  
ZŁÓŻ ŻYCZENIA NA WIELKANOC  
W ECHU TYGODNIA  
WRAZ Z CZEKIEM NA SUMĘ \$ 15



CHCEMY ABY TWOJE PACZKI DOTARŁY  
SPRAWNIE DO RODZINY W POLSCE  
NA ŚWIĘTA WIELKANOCNE

## POLIMEX - TO TWOJA FIRMA

PACZKI MORSKIE 68 c funt (\$ 1 50 kg)  
PACZKI LOTNICZE 1 77 c funt (\$ 3 90 kg)

Paczki są dostarczane do domu adresata  
(paczki lotnicze w dużych miastach - odbiór z magazynu)

Wysyłamy paczki własne klientów  
paczki do wyboru z katalogu z Niemiec Zach, zamrażalniki, lodówki, itp.  
Odbieramy paczki z domów klienta (Toronto, Mississauga, Brampton, Oakville) opłata TYLKO \$ 1

PRZYJDŹ LUB ZADZWOŃ  
2053 Dundas St W tel 537-7914  
poniedziałek - piątek 10AM - 7 PM  
sobota 10 AM - 4 PM

Posiadamy Przedstawicieli w całym Ontario

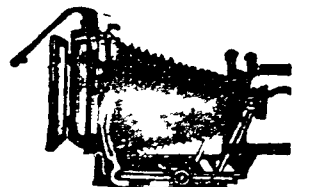
GIOVANNIS GUN SHOP LTD  
Dwaj rusznikarze - specjaliści od europejskiej broni  
Na składzie wszelkiego rodzaju broni myśliwska  
672 Wilson Ave, Downsview Ont M3K 1E1  
TEL 633 7599

## ZAKŁAD DENTYSTYCZNY

Dr Barbara Noworolska  
Tel 364-4744  
TORONTO, 229 YONGE ST, SUITE 214

INTERNATIONAL  
CAMERA REPAIRS

3351 Bloor St West - koło Islington  
TORONTO ONT M8X 1E9  
Tel 239 1882



KUPNO, SPRZEDAŻ, WYMIANA I NAPRAWA  
APARATÓW FOTOGRAFICZNYCH RÓŻNEGO TYPU  
Właściciel Stan NYCZ